Poštnina plačana v gotovini. Leto LX. štev. 96. V Ljubljani, v petek 29. aprila 1927. Cena Din 1·—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Prva zadrega nove vlade

Lov za ministrskimi stolčki. — Klerikalci bi radi zlezli v vlado. Zanimanje za jutrišnjo sejo Davidovićeve stranke.

— **Beograd**, 28. aprila. Splošno se je pričakovalo, da bo politično življenje po praznikih oživelo. Toda doslej še ni bilo zabeležiti nikakih važnejših dogodkov. Obe vladni stranki sta še vedno rezervirani in razpravljati v glavnem o izpopolnitvi vlade in drugih važnejših političnih problemih. Vprašanje izpopolnitve vlade je trd oreh. Apetit po ministrskih stolčkih je tako v radikalni kakor v demokratski stranki zelo velik. Kakor se doznava, so se baš na tem vprašanju pojavili med vladnima strankama prvi spori. Na eni strani zahtevajo demokrati večji vpliv v vladi, na drugi strani se pa tudi v radikalni stranki pojavljajo vedno novi kandidati za ministrska mesta.

Tudi slovenski klerikalci si z vsemi silami prizadevajo, da bi zopet zlezli v vlado. Včeraj je dospel v Beograd bivši klerikalni minister prof. Šušnik, ki je danes prinesel v ministrsko predsedstvo pozdravne resolucije klerikalne stranke za solidarnost z radikali. Njegov poset pa ni trajal dolgo.

Ministrski predsednik Vukičević se je mudil dopoldne v ministrstvu notranjih zadev, kjer se pripravlja veliko število ukazov o premestitvi in upokojitvi uradništva, zlasti o spremembah velikih županov. Ob 12. je odšel v kabinet ministrskega predsedstva, kjer ga je pričakovalo večje število strank.

Popoldne se vrši seja zakonodajnega odbora, ki bo nadaljeval razpravo o načrtu kazenskega zakona. Ob 17. se sestane anketni odbor, ki prične razpravo o bencinski aferi. Zanimanje političnih krogov je osredotočeno na jutrišnjo sejo glavnega odbora Davidovičeve stranke, na kateri se bo vršila debata o političnem položaju. Nezadovoljneži napovedujejo odločno akcijo proti sedanjim ministrom Davidovićeve stranke, ki so brez odobrenja svojega kluba stopili v vlado. Ljuba Davidović je v svojih izjavah precej rezerviran, pričakuje pa se splošno, da bo tudi on nastopil proti dr. Marinkoviču ter zahteval, da pridejo v vlado ljudje, ki uživajo zaupanje celotnega kluba.

Danes se je vrnil v Beograd Svetozar Pribičević, ki je priredil med velikonočnimi prazniki v Vojvodini 15 shodov. Tudi vodilni politiki drugih strank se vračajo v Beograd, da zasledujejo razvoj političnih dogodkov.

Za danes popoldne ob 17. je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri se bodo po zatrdilu ministrov razpravljale izključno le resorne zadeve. Med drugim je na dnevnem redu vprašanje podaljšanja stanovanjske zaščite odnosno vprašanje kredita za zgradbo uradniških stanovanj.

Italiji se cede sline po naši zemlji

Italijanske vojne priprave. — V komplot proti Jugoslaviji bi rada Italija pritegnila tudi Avstrijo. — Fašistom najbolj diši Slovenija. — Blamaža italijanske diplomacije.

— **Dunaj**, 28. aprila. S preokretom evropskega javnega mnenja, ki je še do nedavna podpiralo italijanske aspiracije in težnje, prihajajo na dan zanimive podrobnosti o »miroljubnih« načrtih Italije napram Jugoslaviji. Tem odkritjem je v glavnem tudi pripisovati, da stoji danes proti Italiji vsa Evropa, izvzemši par manjših, od Italije popolnoma odvisnih držav.

Italijanska ekspanzija je usmerjena v prvi vrsti proti Jugoslaviji. Italija se ne zadovoljuje s svojim gospodujočim položajem na Jadranskem morju, marveč hoče imeti tudi vzhodno obalo popolnoma v svoji oblasti. Ker ne more kar tako napasti svoje miroljubne sosede, išče že vsa leta sem povoda, da izvede to svojo namero. Računajoč na naklonjenost Anglije, je Italija inscenirala albanski pakt, zavedajoč se, da bo ta pakt povzročil v Jugoslaviji slabo kri. Ker se ji ta namera ni posrečila, je skušala italijanska diplomacija napraviti konflikt iz nettunskih konvencij. Kakor se doznava v dobro informiranih diplomatskih krogih, je bila Italija odločena, zasesti tako zvano tretjo cono v Dalmaciji, ako bi se Jugoslavija še nadalje protivila ratifikaciji teh konvencij. To pa bi neposredno izzvalo konflikt, ki bi ga Italija izkoristila za oborožen napad na nepripravljeno sosedo.

V tej smeri so se vršile zadnje mesece mrzlične priprave na vse strani. Vsa italijanska meja vzdolž Jugoslavije je utrjena in pripravljena, tako da bi se napad lahko izvršil v najkrajšem času. Glavni udarec Italije bi bil usmerjen od Reke proti Zagrebu, tako da bi bila Slovenija v hipu odrezana od ostalega zaledja, obenem pa bi bil vzpostavljen kontakt z Madžarsko. Ker bi Italija preko Albanije in Bolgarije lahko popolnoma obkrožila Jugoslavijo so italijanski vojaški krogi računali, da bi se lahko izvršil napad s tako presenetljivo naglico, da bi se Jugoslavija sploh ne mogla braniti. Italija bi se na ta način polastila vzhodne jadranske obale in vse Slovenije.

Značilno je, da je skušala Italija pridobiti za ta načrt tudi Avstrijo. »Vossische Zeitung« prinaša iz diplomatskega vira senzacionalno vest, da je Italija zahtevala od Avstrije za slučaj konflikta z Jugoslavijo prost prehod svojih čet skozi Dravsko dolino, da bi lahko preko Beljaka in Celovca vkorakala po dravski dolini proti Mariboru. Kot protikoncesijo je ponudila razne ugodnosti za nemške narodne manjšine v južni Tirolski. Kolikor se doznava, je avstrijska vlada to ponudbo ki resno ogroža nevtralnost Avstrije, odločno zavrnila in zagrozila, da v slučaju ponovnih takih ponudb apelira na mednarodni forum, da zaščiti nezavisnost Avstrije proti sličnim poskusom s te ali one strani.

Avstrijski krogi pa ne prikrivajo, da bi Italija kljub temu v pozitivnem slučaju tudi brez privoljenja avstrijske vlade vkorakala v Dravsko dolino. Če tudi so obljube in ponudbe glede Južne Tirolske zelo vabljive, se Avstrija ne vdaja iluzijam, ker bi Italija v ugodnem trenutku postopala prav tako, kakor sedaj proti Jugoslaviji ter zasedla morda še več, kakor sedaj, samo da zadosti svoji pohlepnosti po tuji zemlji. Avstrija bo dosledno čuvala svojo nevtraliteto in ne bo nikomur dovolila prehoda po avstrijskem ozemlju.

Umik na celi črti

— **Beograd**, 28. aprila. Po vesteh, ki jih je prejelo zunanje ministrstvo, je intervencija Anglije in Francije v Rimu rodila uspeh v toliko, da je Italija, uvidevši, da je vsa evropska javnost na strani Anglije, odnosno Jugoslavije, pristala na direktna pogajanja med Beogradom in Rimom. Včeraj se je vršil prvi sestanek med Mussolinijem in našim poslanikom Milanom Rakićem, ki je v smislu instrukcij vlade sporočil Mussoliniju jugoslovenske pogoje. Istočasno je novi angleški poslanik v Londonu Bordonaro izjavil angleškemu zunanjem ministru Chamberlainu, da je Italija pripravljena storiti vse, da pride do mirne likvidacije spora z Jugoslavijo. V diplomatskih krogih se splošno sodi, da je to neposredna posledica malone ultimativne intervencije Anglije v Rimu, kjer je angleški poslanik po nalogu svoje vlade sporočil, naj Italija nikar ne računa na podporo Anglije, če bo še nadalje s svojo nepopustljivostjo ogrožala evropski mir. Splošno prevladuje prepričanje, da bo konflikt rešen v zmislu zahtev Jugoslavije, zlasti kar se tiče tiranskega pakta, ki se mora modificirati tako, da pride v sklad s paktom Društva narodov ter odvzame Italiji pravico vmešavati se v notranje zadeve Albanije. Diplomatski krogi pa obenem ugotavljajo, da je italijanska diplomacija s svojo kampanjo proti Jugoslaviji doživela popoln fiasko ter je sedaj na celi črti na umiku. Taktni, vseskozi miroljubni nastop Jugoslavije je v mednarodnem svetu napravil najboljši vtis in v veliki meri povzdignil ugled Jugoslavije v inozemstvu.

NOVI REDNI PROFESORJI NA LJUBLJANSKI UNIVERZI

— **Beograd**, 28. aprila. Na pravni fakulteti ljubljanske univerze sta imenovana za redna profesorja dr. Aleksander Bilimović in Mihajlo Jasinski, na tehnični fakulteti pa prof. Kopilov. (O imenovanju omenjenih vseučiliških profesorjev smo svoječasno že poročali. Baje je bilo imenovanje tik pred nastopom klerikalno - radikalne vlade že perfektno, pozneje pa odloženo. Prizadeti profesorji, ki jim je kot ruskim emigrantom mnogo ležeče na imenovanju za redne profesorje, so se obrnili na takratnega prosvetnega ministra V. Vukičevića, ki pa o zadevnem ukazu ni ničesar vedel. Zdaj je to vprašanje končno ugodno rešeno, ako smemo verjeti vesti, ki smo jo prejeli danes po telefonu iz Beograda. — Op. ured.)

SPREMEMBE V DRŽAVNI SLUŽBI

— **Beograd**, 28. aprila. Sprejeta je ostavka Franca Kafola, uradnika poljedelskega oddelka pri velikem županu v Ljubljani, — uradnik inspektorata za narodno zdravje v Ljubljani Josip Skalar je premeščen k sanitetnemu referentu ljubljanske oblasti.

Ljubljanska oblastna skupščina

Kopica predlogov in interpelacij. — Službena pragmatika uradništva oblastne samouprave. — Depolitizacija samoupravnega uradništva. — Večina odklanja vse manjšinjske predloge.

Po dvodnevnih razpravah v posameznih odsekih, zlasti odseku za uredbe o službeni pragmatiki in posvetovanjih v klubih se je danes dopoldne zopet sestal plenum ljubljanske oblastne skupščine. Galerija je bila dobro zasedena. Glavni predmet seje je bila službena pragmatika za nameščence oblastne samouprave.

Predsednik dr. Marko Natlačen je ob 9.10 dopoldne otvoril plenarno sejo. Po formalnostih je prečital ogromno število novodošlih predlogov. Danes je bil v tem oziru dosežen svojevrsten rekord. Vloženih je bilo 71 predlogov, nanašujočih se večinoma na ceste, nove vodovode in druge gospodarsko-socijalne zadeve. Vloženi so bili tudi predlogi glede podpore 4 poplavljencem na Gorenjskem. Med drugim je posl. Ivan Poljanšek vložil predlog za podporo gasilnemu društvu na Dobračevem v svrho nabave bencin-motorne brizgalne. — Posl. Fran Zebal je vložil predlog glede poprave poti in mostu skozi Vintgar.

Vse predloge je predsednik odkazal pristojnim odsekom, največ odseku za javna dela. Vložene so bile dalje tri interpelacije lokalnega značaja.

Predsednik je nato odredil razpravo o

službeni pragmatiki

za nameščence ljubljanske oblastne samouprave. Službena pragmatika obstoja iz VII. oddelkov z 90 paragrafi ter ureja službene dolžnosti in pravice nameščencev, ki se dele v tri kategorije: a) uradnike, b) poduradnike in c) sluge.

Posl. Ivan Mazovec je kot poročevalec odseka za uredbe podal splošno poročilo o temeljnih načelih, na katerih je bila zgrajena pragmatika. Posebno naglaša, da bo treba pri nastavljanju oblastnega uradništva in ureditvi oblastne samouprave izključiti strankarstvo. Uradništvo moramo depolitizirati. Pri sestavi pragmatike je odsek osvojil načela, ki jih razvija dr. Slobodan Jovanović. Iz službe so izključeni ljudje s komunističnimi in republikanskimi načeli. Glede znanja državnega jezika se je razvila v odseku debata ter je zastopnik manjšine zahteval besedilo «znanje državnega jezika», odsek je bil za stilizacijo «državnih jezikov», kajti srbohrvatski jezik je povsem drug jezik kot slovenski. (Posl. dr. Kramer: «Ali je tudi prekmurščina poseben jezik?»)

Posl. Ivan Tavčar je kot manjšinski poročevalec utemeljeval spreminjevalne predloge Naprednega kluba, nanašajoče se na prednost absolventov trgovske akademije za službo pri knjigovodstvu in blagajni, glede prednosti invalidov pri sprejemu v oblastno službo, kakor tudi glede doklad za nezakonske otroke, glede ločenih žen in glede upravnega sodišča kot najvišje sodne instance v disciplinarnih zadevah.

V načelni debati je posl. dr. Kramer v imenu svojega kluba izjavil, da bo klub glasoval v načelu za pragmatiko. Z zadovoljstvom jemlje na znanje izvajanja poročevalca večine glede depolitizacije uradništva. Z depolitizacijo pa bi bilo v skladu določilo, da bi se postavilo upravno sodišče kot najvišja inštanca za razsodbe disciplinarnih zadev. To bi bila uradništvu zadnja garancija proti ekstremom partizanstva. Besede o depolitizaciji podpisujemo vsi, dejanja pa bodo pokazala, koliko so bile te besede od strani večine mišljene iskreno. Nato je bila službena pragmatika v načelu soglasno sprejeta.

Pri specijalni debati je posl. Ivan Tavčar navedel svoje spreminjevalne predloge.

Specijalna debata.

Poročevalec Ivan Mazovec je kratko ponovil diference med večino in manjšino, ki obstojajo glede nekaterih določil pragmatike. K podrobni debati sta se prijavila dva govornika.

Posl dr. Kramer je izjavil: Branil bom nezakonske otroke proti površnosti, s katero je poročevalec obravnaval vprašanje. Ne gre tu za moralno stališče, marveč za vprašanje, ali se naj nezakonska deca, ki je imela nesrečo, da nima po zakonu blagoslovljenih staršev, zapostavlja in da mora biti iz formalno neblagoslovljenega razmerja prezirana. Glede ločene žene je besedilo pragmatike nejasno Končno apelira na večino, da sprejme določbo glede upravnega sodišča kot najvišje in neodvisne instance v disciplinarnih zadevah. Ta zahteva je pravična in utemeljena, ker nudi garancije, da se ne bo postopalo strankarsko. Priporoča, da se glede § 70 zedinimo, naj bo upravno sodišče kot najvišja disciplinarna oblast za uradništvo oblastne samouprave. S tem dokumentiramo zahtevo po depolitizaciji uradništva.

Posl. Ivan Bukovec je navajal nekatere pomisleke, zlasti graja določbe glede invalidov, graja tudi delitev nameščencev v uradnike in poduradnike. Ta način je prusovski. »Poduradnik« naj izgine iz našega slovarja! (Posl. dr. Kramer: To je čisto nemško!)

Posl. Evgen Jarc je v formalnem oziru zahteval nekatere spremembe besedila pragmatike tako glede prisege, da morajo uradniki priseči tudi — na ustavo. (Posl. dr. Kramer: Pametno! Priseči mora vsak na ustavo!)

Službena pragmatika sprejeta.

Po zaključku debate je posl. Mazovec sprejel spreminjevalne formalne predloge posl. Evgena Jarca, odklonil pa je vse ostale predloge posl. Ivana Tavčarja in posl. Ivana Bukovca.

Oblastna skupščina je nato soglasno sprejela službeno pragmatiko glede vseh onih členov, ki niso bili sporni. Glede spornih pa je predsednik odredil posebno glasovanje. Večina je tako sprejela § 7. glede sprejema nameščencev in kvalifikacije za gotove službe, odklonila je predlog posl. Ivana Tavčarja glede absolventov Trgovske akademije kot strokovnjakov za knjigovodstvo in blagajniške posle. Večina je tudi odklonila predlog posl. Ivana Tavčarja glede prednosti invalidov pri sprejemu v službo. Večina je sprejela tudi § 24. glede uradne molčečnosti.

Nezakonska deca, ločene žene.

Posl. Ivan Tavčar je k § 42. zahteval dostavek, da se smatra za rodbinskega člana vsak otrok, za katerega je dotični nameščenec po zakonu dolžan skrbeti. Predsednik je odredil glasovanje, rekoč: »Kdor je proti, naj se dvigne!« Večina se je le deloma dvignila. Predsednik: »Predlog je odklonjen!« Posl. dr. Kramer: »Polovica je obsedela!« — Predsednik: »Bomo še enkrat glasovali!« Pri drugem glasovanju je bil predlog posl. Tavčarja odklonjen. (Posl. dr. Kramer: »Korajžni pa ste! Prava krščanska ljubezen!«)

Odklonjen je bil tudi predlog posl. Ivana Tavčarja, da se naj nameščencu prizna rodbinska doklada, če se je izvršila ločitev zakona radi ženine krivde.

Depolitizacija uradništva.

Predsednik je nato odredil glasovanje o važnem § 70., ki določa instančno pot v disciplinarnih zadevah. Ta paragraf določa oblastno skupščino kot najvišjo inštanco za vzklic proti disciplinarni razsodbi. Posl. Ivan Tavčar je v imenu manjšine stavil načelno važen spreminjevalni predlog, da se v § 70. določi, da ima vsak nameščenec pravico, pritožiti se proti disciplinarni razsodbi na upravno sodišče.

Ta predlog je večina odklonila. Sprejela je paragraf po osnutku pragmatike.

Posl. dr. Kramer: »Za depolitizacijo uradništva!«

Predsednik po glasovanju: »Ugotavljam, da je službena pragmatika sprejeta.«

Ostala poročila.

Skupščina je nato sprejela še nekatera poročila odseka za uredbe. Tako je soglasno sprejela predlog, ki se nanaša na dopolnitev določb k zakonu o oblastni in srezki samoupravi glede na kontrole nad srezkimi in občinskimi upravami. Dalje je bil sprejet predlog glede spremembe učnega načrta na osnovnih šolah, predlog posl. Ignacija Sitarja in tov. glede premestitve sedeža srezkega poglavarstva iz Laškega v Trbovlje, predlog glede spremembe cestnega voznega reda z ozirom na slabo stanje cest, predlog glede uradnih dni v Starem trgu in Semiču in končno predlog glede

zaščite prirodnih zanimivosti.

Ta predlog zahteva dodatek k zakonu glede varstva redkih in tipičnih živali in rastlin kakor tudi glede jam. Posl. dr. Dinko Puc je pri tej priliki ostro žigosal postopanje nekaterih izletnikov in laži-turistov, ki pokončavajo našo planinsko floro. Zahteval je tudi strožjo kontrolo nad prodajalci planinskih cvetlic na kolodvorih, na ulicah in tržiščih.

Nato je predsednik ob 11.20 zaključil dopoldansko sejo ter odredil prihodnjo sejo za danes ob 17.30 z dnevnim redom: a) poročila predsedstva, b) poročila odsekov.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekti. Investicijsko posojilo 85, 86, Vojna škoda 343, 34, Zadolžnice Kranjske dež. banke 20, 22, Zastavni listi Kranjske deželne banke 20, 22, Celjska posojilnica 195, 197, Ljubljanska kreditna 150, Merkantilna Kočevje 99, 100, Praštediona 850, Kulturni zavod 160, 170, Trbovlje 490, 495, Vevče 140, Stavbna družba 55, 56, »Šešir« 104.

ZAGREBŠKA BORZA

Efekti: 7% invest. posojilo 1921 83—84.50; 2½% drž. rete za ratnu štetu 341—342; 340—341; Ljubljanska kreditna 150—0; Hrv. eskomptna banka 95.5—97.5; Kreditna banka, Zagreb, 93—95; Hipotekarna banka 61½—63; Jugobanka 93—95; Praštediona 850—855; Drava d. d. Osijek 570—580; Šečerana, Osijek, 505—507.50; Isis d. d. 46—0; Gutman 255—260; Slaveks 115—0; Slavonija 26—27.5; Trboveljska 480—485; Union, paromlin 295—300; Vevče 141—145; Agraria 53—54.

Devize. 800.50 803.50 Berlin 13.495 — 13.525, Italija 304.47 — 306.47, London 276.20 — 277.10, Newyork ček 56.75 — 56.95, Pariz 222.75 — 224.75, Praga 168.30 — 169.10, Curih 10.94 — 10.97.

INOZEMSKE BORZE.

— **Curih:** Beograd 9.13, Pariz 20.37, London 25.25375, Newyork 520, Milan 27.85, Praga 15.40, Dunaj 73.15.

— **Trst:** Beograd 32.81. London 91.75, Curih 359.40.

Iz ljubljanske kronike

Boj proti tajni prostituciji. — Racija po mestu. — Dve izgubljenki.

Ljubljanska policija je uvedla strogo kontrolo nad vlačugami in tajnimi prostitutkami. Pred Veliko nočjo so večino nesrečnih in izgubljenih deklet spravili v sodne zapore radi vlačuganja, v javno bolnico radi venеričnih bolezni in v pristojne občine odgonskim potom. Nekaj časa je imela policija mir. Zdaj se pa zopet pojavljajo nočne ptice, mestoma zelo elegantne. Oko postave mora biti zelo previdno, ker so lahkoživke zelo rafinirane in se znajo spretno izogibati kontroli. Tivolski parki in gozdiči na Rožniku so zopet oživeli. Zvečer je čuti povsod tajni šepet in nekatere služabnice boginje Venere so se že kar preselile v zeleni hotel. Zadnje dni je policija prijela več vlačug in tajnih prostitutk. Pristojnemu nadzorniku so jih predstavili kar po vrsti.

— Kaj je zopet nov kader nesrečnih deklet? — Tako je te dni vzkliknil gospod nadzornik, ko je čital imena povsem novih in mladih izgubljenih duš.

— Tako mlada, stara komaj 15 let, pa že mrziš delo? Zakaj nočeš delati? Zakaj se klatiš po mestu in delaš staršem sramoto? — je nagovoril nadzornik mlado dekle. Pepco, pristno Ljubljančanko, oblečeno v lahno svileno krilo s šimi čevlji.

— Saj nisem nič hudega storila, gospod. Kaj je greh, če imam fanta-soldata? — je gostolela Pepca, dekle, ki se je sprva posvetila toaletni umetnosti, a je modni salon raje zapustila in začela pohajkovati s svojimi prijateljicami, ki so ji v čudovitih barvah naslikale lepo in prijetno življenje. Zaljubila se je v nekega narednika, stasitega Gjorgja...

— Tako? Hm? Soldata? To je nevarna stvar. Kdo pa je tvoj kavalir?

— Veliki in lepi Gjorgje. Saj je »fejst« soldat. Obljubil mi je, da me odpelje domov tja v sremske kraje in me poroči.

— Če imaš fanta, se pa ni treba potepati. Zakaj si nocoj tavala po mestu brez strehe in kruha?

— Domov se bojim, ker so starši izvedeli, da ne hodim več delat v modni salon.

— Kaj pa ti, nebogljena Štefka? Stara si šele 17 let, pa že hodiš po hotelih, kakor sraka.

— Nisem sraka. Dekle sem. Povabil me je France, ki ima dosti denarja, da greva spat v hotel, ker sva do polnoči lumpala. Prišel pa je detektiv. France se ga je ustrašil in je zbežal. Jaz pa sem se skrila na dvorišču. Tam so me prijeli in odpeljali v zapor.

— Ti, Ivanka, nad teboj sem obupal. V Begne te pošljemo. Nepoboljšljiva si!

Ivanka ni bevsknila niti besedice, ker dobro ve, kaj jo čaka, če pride policiji v roke.

— Pepca in Štefka! Vidve bosta kosili pri nas in potem vaju izročimo sodišču. Ti, Ivanka, pa pojdeš zopet v bolnico.

Vse tri so nevoljno sprejele nadzornikov odlok. Jezile so se in milo tožile, da so morale noč prečuti na trdih deskah ali »pričnah«, odete samo z raševinasto odejo brez bele rjuhe in da so morale zaporni lokal, ki se nahaja na dvorišču policijske direkcije, zjutraj prav lepo posnažiti, kajti ta lokal je navadno določen za ponočne razgrajače in pijance.

*

Danes dopoldne sta stali pred uradnikom Rezka, majhna in črnooka, prikupne zunanjosti, Micka srednje postave, ostrižena na »pisker lonec«.

Stražnik, ki ju je aretiral, je šaljivo pripomnil: — Gospod nadzornik! Poglejte Rezka ima z nojevimi peresi obrobljene rokave.« »Kaj vas pa briga,« je pikro odvrnila Rezka. In že se je vlila ploha psovk na stražnika.

— Tiho, je ukazal dežurni. — Torej Rezika, kaj si delala v šupi v Krakovski ulici?

— Zeblo me je, gospod, pa sem se šla gret.

— Sama?

Rezika molči.

— Peljite jo k zdravniku.

Na vrsto pride druga. Micka je stalen gost na policiji. Neženirano stopi pred uradnika, mirno in resignirano odgovarja, kakor da bi se je sploh ničesar ne tikalo.

— Torej Micka, zapisano imamo, da se že ves mesec potepaš po hosti. Davi so te zasačili z dvema vojakoma.«

— Ni res, mene ne.

— Je že dobro.

— Kolikokrat si bila že kaznovana?

— Se ne spominjam.

— Ali ti ni žal življenja, ali se moraš prodajati.

— Nimam službe, ne kruha, ne doma.

— Star izgovor, delati nočeš.

— Kakor mislite, meni je vseeno.

— Vem. Peljite jo k zdravniku.

Odšla je smeje, spotoma pa je še oštevala Reziko češ, čemu si ne da ostriči las.

— Meni ne pristoja, se je branila Rezika.

— Ti si trapa.«

— Tiho bodi, koza.

Nadaljevali sta prepir, dokler ju ni pozval zdravnik. Rezultat je bil: Micka, venerično okužena v bolnico, Rezika v zapor in izgon v pristojno občino po prestani kazni.

Pomagalo pa ne bo. Navada je železna srajca.

Do razorožitve je še dolga pot

Mednarodna razorožitvena konferenca v Ženevi ni dosegla zaželjenih uspehov. — Popolna razorožitev v sedanjih razmerah sploh ni mogoča.

V Ženevi je zaključila svoje zasedanje mednarodna razorožitvena konferenca. Zborovala je sicer pet tednov, a uspeha, zlasti pa pozitivnega, ni skoro nikakega. Govorniki na zaključni seji so sicer naglašali, da spričo tega ni upravičen pesimizem in da se bo že našel način, kako naj se poiščejo take formule za razoroževanje, da bo mogoče izenačiti različne nazore in različna stališča.

Problem razoroževanja je tedaj ostal nerešen kakor doslej in doživeli bomo še nove konference, na katerih se bodo vršili nadaljnji razgovori. Koncem avgusta se n. pr. vrši v Parizu medparlamentarna konferenca, na kateri bodo na programu tudi razgovori o razoroževanju.

Če se govori o razoroževanju, se seveda ne misli zares popolna razorožitev, marveč le omejitev oboroževanja. To slednje je problem, ki je predmet mednarodnim razgovorom in to je tudi ona edina možnost, v kateri se more udejstviti sodobni pacifizem.

Od sedanjih držav v Evropi je razen Švice edina Danska napravila dosledno svojemu pacifizmu odločilni korak in sklenila popolno razorožitev svoje armade tako na kopnem kot na morju. Storila je to brez posebnih mednarodnih dogovorov; izjavila je s tem da kratkomalo ne misli svojih eventualnih sporov s sosedi reševati z orožjem, zato razpušča svojo vojsko in je obdrži le toliko, kolikor je potrebno za policijsko službo na suhem in na morju.

To je gotovo radikalna rešitev razorožitvenega problema, izvedena dosledno in odločno. Ali zelo je dvomiti, če bodo hotele druge države Dansko posnemati na tej poti. Danska nima sporov s sosedi; vprašanje nove meje napram Nemčiji je sicer kočljiva stvar, ali Danci smatrajo, da bi se Nemčiji, ako bi jih napadla, ne mogli upirati niti, ako bi bili oboroženi.

Sicer pa so razorožitev sklenili na Danskem socijalisti; odkar je socijalistična vlada demisijonirala, ker je koncem lanskega leta v volitvah ostala v manjšini, pride morda tudi stvar sama v opasnost.

Toda Danska je edin primer prave razorožitve, ki prav gotovo ne bo dobila posnemovalcev. Zato se mora razoroževanje Evrope izvršiti samo v obliki omejevanja oboroževanja. Toda tudi to je silno kočljiva stvar, ki bo zahtevala še zelo mnogo konferenc, preden se zadovoljivo reši.

Pred vsem je vpoštevati, da imamo pri delu držav omejitve glede oboroževanja, ki izvirajo že iz mirovnih pogodb. Te omejitve skušajo prizadete države obiti s tajnimi praksami, kakor jih je n. pr. zadnjič glede Madžarske objavila mednarodna kontrolna komisija. Kolikor bolj pa postajajo premagane države spričo splošnega pomirjenja enakopravne z zmagovitimi, toliko bolj se bodo skušale izenačiti z njimi tudi glede oborožitve; s tem stremljenjem moramo računati za gotovo.

Drugo je, da hočejo nekatere države, ki so se šele zadnji čas uvrstile med vodilne države, imeti točno toliko vojske kot njihove sovrstnice, ki so imele doslej večji vpliv in večjo moč v mednarodni politiki. V to vrsto spada n. pr. Italija, ki hoče za vsako ceno tekmovati n. pr. s Francijo.

Osobito kočljiv je problem, katere vrste orožja naj zabranijo in katere pustijo. Zastopniki Jugoslavije, Rumunije, Češkoslovaške in Poljske so n. pr. zahtevale, naj se vojna s strupenimi plini in drugimi kemičnimi sredstvi v bodoče po mednarodnem pravu zabrani; temu se je uprla n. pr. ameriška Unija. Tu bodo gotovo različni vidiki industrijsko visoko razvitih in pretežno agrarnih držav in zato ni lahko doseči enotnosti. Vrhu tega so še druga nasprotstva med državami, ki nasprotujejo zadovoljivi rešitvi problema, osobito določitvi primernega ključa za stopnjo oborožitve, ki se dovoli posameznikom.

Vidi se torej, da smo še daleč od cilja. In tudi ako se doseže sporazum, bo ta še vedno silno oddaljen od razorožitve in bo predstavljal samo nekako ravnovesje med državami ali boljše: le nekako sporazumno oboroževanje. Od sigurnega miru, od resnične razorožitve pa, bomo prejkoslej še vedno zelo daleč.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Nagel samomor učiteljice. — Tragedija dveh starih zakoncev. Indijski radža v Beogradu.

V Kruševcu si je 22. t. m. v hiši svoje matere končala življenje učiteljica Darinka, soproga Hranislava Radosavljevića, davčnega uradnika iz Resna. Poglavarju rasinskega sreza, ki je prišel na lice mesta, da ugotovi povode samomora, je mož mrtve učiteljice podal naslednji opis tragičnega dogodka:

— Pred dvema mesecema je moja žena odšla iz Resna semkaj v Kruševac, da si opomore po bolehanju na močni nervoznosti. Jaz sem te dni bival v Beogradu, kjer sem polagal davkarski izpit. Vrnil sem se včeraj v Kruševac. Z ženo sva se ves dan pogovarjala in lepo prevedla čas. Zvečer sva šla v kavarno na pivo, od koder pa sva se kmalu vrnila. Brez večerje sva legla k počitku. Danes zarana je žena vstala in se oblekla. Prebudil sem se v tem in začudil, kako da je tako zgodaj na nogah. Vprašal sem jo, kam se odpravlja. Odvrnila mi je, da gre k svoji sestri na obisk. Ko sem ji očital, da ne bi smela oditi brez mene, je odvrnila: »Dobro, bom pa ponovno legla«... Okrenil sem se na drugo stran, a v tem je nenadoma zadonel strel iz samokresa, kateremu je sledil strašen padec. Ko sem se hipno dvignil, sem ugledal Darinko na tleh, vso oblito s krvjo...

Krogla je prodrla za desnim ušesom v možgane in izstopila na levi strani čela. Smrt je bila trenutna.

*

V selu Komletincih blizu Vinkovcev se je zgodila izredna zakonska tragedija, ki je izzvala veliko iznenadenje v vasi in v okolici. Soproga Lovro in Kata Heim sta prekoračila že 70. leto svoje starosti. Živela sta v lepi zakonski slogi že preko 50 let in se nikoli nista sporekla. Vsi so ju smatrali za najsrečnejša zakonca daleč naokrog. A zdaj je tudi ta dva dosegla usoda, ki je tragično zaključila njuno zakonsko življenje.

Na pravoslavno veliko soboto zjutraj so sosedje opazili, da so vrata Heimove hiše zaprta. Stvar se jim je videla čudna, posebno zato, ker se njihova ljubeznjiva soseda Kata ni pojavila na dvorišču, kjer so bili že dolga leta vajeni se ž njo pogovarjati v prvih jutranjih urah o vsakdanjih vaških zadevah. Najbolj radovedna med sosedami se je povzpela na okno in na svoje veliko zaprepaščenje ugledala staro Kato sedečo za mizo in z roko naslonjeno ob prsih, od koder je tekla kri. Sosedje so takoj obvestili orožnike, ki so vlomili vrata in vdrli v hišo. Kata je imela več vbodov s kuhinjskim nožem, ki je pogodil tudi srce in zadal naglo smrt. A moža Lovra so našli v kuhinji, kjer se je po umoru svoje žene obesil.

Po izpovedbah sosedov je pravi vzrok te izredne zakonske tragedije bil edino prepir, ki je nastal med zakoncema radi denarja, naloženega v neki osiješki banki. Lovro ga je hotel dvigniti, a žena mu je najbrž branila. Tako je prišlo do prepira, ki je vodil k nesreči.

*

Indijski veljaki so zadnja leta postali sicer prav česti gostje raznih evropskih mest, a vendar s svojim prihodom še vedno tvorijo senzacijo dneva. Dočim se v raznih velikih mestih Srednje Evrope sprehaja bajeslovno bogati kapurtalski maharadža, je Beograd za pravoslavne velikonočne praznike doživel poset drugega indijskega veljaka: Yogendra Sena, mandijskega radže.

Nastanil se je v hotelu «Palace». Služinčad kateregakoli velikega prestolniškega hotela je redkokdaj videla toliko usnjenih in lesenih, rumenih in črnih, malih in velikih kovčkov, kakor jih je indijski radža s svojim spremstvom prinesel s seboj v Beograd. Cela povorka avtomobilov je morala nastopiti za transport od kolodvora do hotela. A poleg vsega drugega je seveda radža sam bil predmet velikanske pozornosti. Posebno pri ženskem svetu, ker je razmeroma še mlad gospod. Šteje 23 let, je srednje rasti, mrkega lica, dobro rejen, ter s svojim ravnodušnim obnašanjem predstavlja zagonetko visokih indijskih kast. Radža je v februarju zapustil svojo malo kneževino ob obronkih gorostasne Himalaje in se v drugič odpravil v Evropo. Prvič je bil pred tremi leti na Angleškem, kjer ga je sprejel angleški kralj. Tokrat je zapustil svojo divn palačo, staro že tri stoletja, da si podrobneje ogleda Evropo. Njegovi podaniki, 174.000 po številu, so ga z velikimi svečanostmi odpravili iz dežele. Doslej je radža prepotoval Egipt, Palestino, Sirijo, Grčijo, posetil Carigrad, Sofijo, Bukarešto ter tako prišel v Beograd.

Naše zunanje ministrstvo je odličnemu gostu priredilo svečan banket in poskrbelo, da so se mu izkazovale kneževske časti. V spremstvu naših visokih uradnikov in angleškega poslanika si je radža ogledal vse zanimivosti, se zglasil na grobu Neznanega vojaka in prisostvoval tudi nogometni tekmi. V ponedeljek je indijskega kneza sprejel kralj. Radža je odšel na dvor v dragoceni obleki s številnimi dragulji. — Spremljala ga je velika množica radovednežev. Vobče je tekom njegovega bivanja v Beogradu bil hotel «Palace» prizorišče izredne živahnosti, kajti šušljalo se je, da je princ na ogledih za nevesto. Zato so se v hotelu «Palace» vse večere sukale izredno elegantne toalete. Vse te sanjarije pa so se razblinile, ko je radža v ponedeljek zvečer odpotoval iz Beograda proti Pešti in dalje na Dunaj, v Pariz in London, da se razvedri in spozna evropske razmere, dočim so mu ljubavne stvari že itak dovolj znane, ker je poročen že štiri leta in ima tudi že triletnega sinčka, naslednika kneževskega prestola.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 29.: »Vojiček«. Red D.
Sobota, 30.: »Hlapci«. Delavska predstava. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 1. maja ob 15.: »Lumpacij vagabund«. Izven Znižane cene.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Petek, 29.: »Madame Butterfly«. Red C.
Sobota, 30.: »Eros in Psyche«. Red A.
Nedelja, 1. maja ob pol 20.: »Grofica Marica«. Gostuje g. Vladi Skrbinšek. Izven.

Gostovanje gdč. Kovačičeve v ljubljanski drami

Gostovanja so v naši drami prenehala, kar obžalujem. Gostovanja so zanimiva in koristna. Gotovo je tudi, da treba naš dramski ansambl deloma obnoviti, popolniti. Naraščaj trka na vrata. Pubiiki bi bil dobrodošel. Gostovanja bi bila torej umetna v drami, pa tudi v opereti, ki je brez tenorista in brez druge subrete, in potrebna bi bila za opero. Bližamo se zaključku sezone, ko treba misliti tudi na nove angažmane.

Da je naša publika zelo zadovoljna, da vidi na odru nov, zlasti domač obraz, se je pokazalo sinoči. Mannersovo veseloigro »Peg, srček moj« igrajo za abonente že drugo sezono, a sinoči je bila hiša vendar izredno polna.

»Peg« je igrica, ki se rada gleda, zlasti še, ako jo igrajo tako dobro, kakor pri nas. Po premijeri se je po neštetih reprizah igranje posameznikov še popolnilo ter so kreacije gg. Levarja Pečka, Cesarja in Drenovca izvrstne; tudi ga. Medvedova in gdč. Mira Danilova podajajo vse hvale vredne osebnosti. Zlasti se radujem očividnega napredka gdč. Mire Danilove, ki napreduje v izražanju čustva in temperamenta.

Peg O' Connellovo je igrala gdč. Ante Kovačičeva iz mariborske drame. Po gimnazijski maturi se je posvetila gledali: šču in je zdaj šele tretjo sezono članica mariborskega gledališča. Priznavam, da me je s svojo naravno, pristno mladostno, živo, čustveno in energično temperamentno igra prav prijetno presenetila. Ona živi na odru in podaja skoro vse le iz same sebe. Človek ji »Peg« verjame in zato je dosegla sinoči prav lep uspeh. Poklonjeno ji je bilo mnogo cvetja in publika ji je iskreno ploskala.

Fr. G.

Opozarjamo na vijolinski koncert slovenske umetnice Vide Jerajeve, ki se vrši v petek, dne 6. maja 1927 ob 20. v Filhar: monični dvorani. Spored je sestavljen iz raznih klasičnih komadov za violino in klavir. Klavirsko spremljevanje je prevzel pianist dr. Danilo Švara, ki je znan kot izvrsten klavirski spremljevalec. O sporedu kaj več prihodnjič. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni, cene običajne — koncertne.

»Slogin« pomladni koncert v Ljubljani dne 2. maja 1927. Spored koncerta je sestavljen iz dveh delov: V prvem se izvajati v spomin stoletnice smrti Beethovena dve njegovi skladbi; v drugem delu pa 4 skladbe ruskih skladateljev: Glazunova, Musorggskega ter Čerovina. Znani ciklus Beethovnovih pesmi: »Ljubici tam daleč« (An die ferne Geliebte) poje ga. Ribičeva s spremljevanjem klavirja, kantano »Tišina na morju in uspela vožnja« pa poje mešani zbor z orkestrom. Prva mehka lirična skladba, tožba ljubečega srca, diha vso nežno otožnost mlade ljubezni, druga se pa giblje v širokih oblikah: iz skrajno pretečega morskega miru krene v neizrečno veselje — rešitve pred poginom. Drugi del koncerta tvori drug svet, druga duša, drugi nazori. Široka ruska stepa, mogočne vojske, mističen duh osvete, bajni čari majske noči, popolnoma glasbeni slog, skratka za nas nov zanimiv, po vsebini tuj, po glasbeni strani pa soroden domač slovanski svet. Vstopnice in programi se dobe v Matični knjigarni.

Sport

— *Tekma Ilirije v Dalmaciji.* Ljubljanska Ilirija igra v soboto 30 aprila in v nedeljo 1. maja v Splitu proti tamošnjemu klubu Borac.

— *II. kolo hazenskega prvenstva Ilirije — Primorje.* V nedeljo 1. maja se na zeleni trati ponovno srečata stara ostra sportna rivala — topot v boju za hazensko prvenstvo. Kakor do sedaj vsako srečanje obeh klubov, tako je tudi nedeljska tekma že danes predmet splošnega zanimanja. Pristaši in kibici ene in druge stranke delajo razne prognoze, seveda ugodne za svoje klube. V splošnem se smatra v tem boju kot favorit Ilirija; jako številni pa so glasovi, ki napovedujejo tudi v tej tekmi zmago Primorju. Rutinirana družina Ilirije bo imela napram Primorju, ki nastopi ojačen z bivšo igralko Ilirije, Omanovo, jako težko stališče. Ako hoče doseči pozitiven uspeh, bo morala pregrupirati svojo postavo, s katero je nastopila preteklo nedeljo proti Muri. Predvsem bo treba zamenjati branilko Brodarjevo, ki je momentano v slabi formi. Ravnotako je treba, da nastopi napadalna vrsta v svoji stari postavi Jermol II, Privšek, Bernik. — Tekma, ki nam obeta dober sport ter izredno zanimivo in napeto borbo, se vrši na igrišču Atene ob pol 11. uri dopoldne.

— *Iz jugoslovenskega hazena saveza.* Danes ob 21. se vrši v damskem salonu kavarne «Emona» prva redna seja novoizvoljenega upravnega odbora, na katero se vabijo vsi gg. odborniki; predvsem pa se naprošajo sledeče v Ljubljani bivajoče gg. in ge., da se seje zanesljivo udeleže: ga. Pajnič, gg. Smole, Frič, Sbrizaj, Baltesar, dr. Bajič, Podgornik in Šaplja. Važno! — Predsednik.

Svetovna špijonaža

Mine pod panamskim kanalom Ameriška flota tone. — Divji orkan na morski površini razbija brodove. — To so trenutki velikega filma »Tajna zapoved« za katero ga je ameriško vojno ministrstvo dalo na razpolago celo svojo veliko vojno floto — Ta senzacionalni velefilm prinese v kratkem

ELITNI KINO MATICA

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Četrtek, 28. aprila 1927; katoličani: Pavle; pravoslavni: 15. aprila, Arustarh.

Jutri: Petek, 29. aprila 1927; katoličani: Peter; pravoslavni: 16. aprila, Agapija.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: «Triglavska bajka». — Opera: zaprta.
Kino Matica: «Biscot».

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.
Jutri: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarčič, Karlovska cesta.

*

Solnce zaide danes ob 19.01, vzide jutri ob 4.53 in zaide ob 19.02.

Čestitke

Po pravoslavnih velikonočnih praznikih so se stari profesorji v Beogradu razgovarjali, kako so jim dijaki čestitali Veliko noč.

— Moji dijaki so štedljivi in so mi pisali same navadne dopisnice, pravi prvi.

— Jaz sem prejel nekaj razglednic, toda nobene s Kristovim vstajenjem, pravi drugi.

— Tako je! pritrdi tretji in si smehljaje pogladi brado, češ: — Meni so dijakinje poslale sliko filmske dive Pole Negri...

Železniškim vpokojencem in invalidom

Društvo železniških upokojencev nam piše: Društvo si od vsega početka prizadeva, da izboljša in uredi pokojnine in nezgodne rente starih železniških upokojencev in invalidov.

V zadevi železniških legitimacij za režijsko vožnjo za upokojene invalide, miloščinarje, nezgodne rentnike in njih družine vodi društvo borbo že od začetka leta 1926. 25. februarja t. l. je deputacija železniških upokojencev v Beogradu pri prometnem ministrstvu ponovno osebno intervenirala. Dobila je zagotovilo, da bo o tem razpravljala za to določena komisija. V resnici je že v marcu t. l. komisija o tem razpravljala in določila, da se imenovanim odvzete železniške legitimacije za režijsko vožnjo vrnejo.

Nemalo smo bili iznenadeni, ko je izšel pravilnik o voznih olajšavah, v katerem so pa imenovani popolnoma prezrti; iz kakšnih razlogov in kdo je to zakrivil, je društvu neumljivo. Dočim se vozne olajšave izdajajo čisto privatnim osebam, se prezira tiste, ki so si z marljivim delom pri železnici to zaslužili in tudi ves čas uživali. Društvo je že ukrenilo vse potrebno, da se ta krivica popravi.

Da pa do danes še niso urejene pokojnine in nezgodne rente starim železniškim upokojencem in invalidom in da še niso vrnjene odvzete železniške legitimacije, ne zadene društva nobena krivda.

Društvo se zaveda svojih dolžnosti do članstva in zato po pravici apelira na člane, naj ga pri delu za skupne interese podpirajo, ne pa ovirajo, kakor se je žal dogajalo doslej.

Dnevi velikih nad

na dobitke V. razreda (zadnjega) državne razredne loterije se bližajo z vso naglico. Komaj dober teden nas loči od pričetka žrebanja, ki bo razdelilo med 115.000 srečnikov 74 milijonov dinarjev. Igralci pričakujejo 7. maj s silno nestrpnostjo. Na ta dan se bo pričelo žrebanje, ki bo trajalo ves mesec.

Za one, ki bi se hoteli udeležiti tega srečonosnega žrebanja, je še nekoliko srečk na razpolago pri podpisanem zavodu.

Da morejo priti še pravočasno v posest srečk, prilagamo današnji nakladi «Slovenskega Naroda» naročilne dopisnice, ki naj se takoj izpolnijo ter vpošljejo Zadružni hranilnici, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19. Obenem z naročilom je nakazati tudi znesek za srečke. Srečke se bodo takoj, ko bo hranilnica prejela znesek, odpremile naročnikom.

Poizkus velja!

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z.,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Frank Heller: 5

Novi Napoleon

Roman.

To pismo sem prečital, ko sem sedel v mestu Antibesu in čakal, da se vihar poleže. Bilo je pač tako, kakršno je moralo biti.

Vsa igra je šla po pravilih — po pravilih, ki jih je določila pred davnim časom vesoljna roka za igro z dozdevno dedščino. Ko sem odgovoril na prvo majorjevo pismo s tem, da sem poslal denar, je bila vsebina njegovega odgovora točno taka, kakor da sva igrala šah in da sem odgovoril na gambit kraljice s potezo, v katero sem veroval. Toda jaz sem slutil njegovo prihodnjo potezo in vedel, še predno je potegnil, kakšna bo moja druga poteza — da namreč odpotujem na Korziko. On pa tega ni slutil in zato so se mi obetali na Korziki nepričakovani dogodki. Nepričakovani dogodki so bili baš ono, o čemur sem dolga leta sanjal, in pa Korzika — o kateri je dejal Napoleon: Tutti Corsicani sono banditi.

Toda moj sklep odpotovati na Korziko je bil deležen nepričakovane vzpodbude, ki je bila prav tako presenetljiva, kakor dogodki, katere sem pričakoval na Korziki.

Ta vzpodbuda je imela obliko kratkega pripisa na zadnji strani majorjevega pisma. Tu so bile v največji naglici in s pisavo, ki je pričala o razburjenosti, zagonetnosti in strahu, napisane sledeče vrstice:

Vi, ki morete, pridite takoj sem! To ni sleparija z dedščino!

Kaj je pomenilo to?

Naj je že pomenilo karkoli, vsekako je bilo v popolnem nasprotju s pravili, ki jih je določila pred davnim časom neka vesoljna roka za razne sleparije z dozdevnimi dedščinami. Pisava je bila ista kot v majorjevem pismu, toda vsebina je v dveh vrsticah pobila vse njegovo čvekanje. Morda me pa hočejo popolnoma preslepiti? A kako naj bi se ukvarjali s takimi načrti, ko vendar upajo, da me opeharijo najmanj še za štiri tisoč frankov? Pismo in pripis sta si povsem nasprotovala, a vendar je bilo v teh dveh vrsticah jasno rečeno: Pridite takoj. Goditi se mora torej nekaj drugega, kot se zdi na prvi pogled. Na Korziki se gode čudovite reči — zelo čudovite reči!

Neki zgodovinar je izrekel slovito pravilo o tem, kako važno je videti v tem, kar se dogaja, to, kar se v resnici dogaja. Kaj se je prav za prav godilo v hiši majorja di Borgo na Korziki? Kdo je mož, ki je v največji naglici načečkal na zadnjo stran pisma dve vrstici, ki bi utegnili ogrožati uspeh vse sleparije?

Razmišljal sem o tem tako dolgo, da me je začela boleti glava. Nastopilo je jutro in približal se je večer drugega dne v Antibesu, a morje je še vedno butalo valove ob zaliv in Pozejdon je bil v Sredozemskem morju od jeze škrlatno moder kakor podagrasti stari gospod. In zrakoplovna pisarna je venomer odgovarjala: Jutri, morda pa šele pojutrišnjem.

Sklenil sem stopiti v bar Hotela vesoljstva in Holandske, da se pred obedom malo razvedrim.

* * *

V baru so sedeli trije, štirje gostje: debeluhasti gospod je čital «Daily Mail» in zaman skušal skriti svoj obraz za parlamentarnimi debatami; suhi gospod, podoben pisarniškemu ravnatelju, je beležil nekaj v svoj rdeči notes in srkal svetlorjavo pijačo; mladi gospod in mlada dama sta stopila v bar tik pred menoj. Mladi gospod je naročil:

— Meni baiser, madame pa caresse!

Nisem hotel zaostajati in zato sem naročil:

— Meni pa prinesite instant supreme!

Natakar, pristna gorska korenina, je nosil gostom naročeno pijačo. Videč, da sem sam, mi je prinesel novine. Začel sem listati po njih.

Bile so večerna izdaja iz Nizze. druge pa neki zakotni listič iz Marseilla. Vzel sem najprej to zbirko umazanih afer in raznih senzacij. Večina člankov je bila pisana v sledečem slogu:

V znani kavarni blizu Cannebière, v kavarni M. dr. d., smo opazili snoči člana onega T... l., nu, ki se peča, kapitana D. v la večerjati z damo, čije rafinirana toaleta bi bila zbudila splošno ogorčenje, ako bi kapitan D. v. la ne najel privatne sobe zase in za svojo damo — ne, nobenih imen! Amor sam nam zatiska usta s svojim nežnim prstom.

*

Ubogi kapitan Duval iz Toulona! Lahko sem si mislil redakcijo, ki čaka na ček z njegovim imenom, dasi to ime najbrž ni bilo napisano z rožnatim črnilom. Toda sredi teh vesti, ki sta jih pisala Merkur in Amor skupaj, sem našel povsem drugačno vest. Bila je kratka, zelo kratka, pa me je vendar zelo zanimala.

Aeroplanov smo izgubili med vojno in v mirnem času mnogo. Da odpove motor, da se pretrga žica, ki spaja krmilo z ročajem, da se zlomi krilo — vse to so davno znani načini pogina naših ieklenih orlov. Da še pa letalo in vrhu tega še hidroplan, ki bi moral biti zanesljiv v zraku in na vodi enostavno izgubi, ne da bi javnost kaj izvedela o njem, to je nekaj povsem novega. Kaj neki pravijo o tem v ut. b. s?

Kaj je pomenilo to? Kaj pravijo o izgubi aeroplanov v Antibesu? Kolikor sem vedel, je vodila iz Antibesa samo ena zračna pot in sicer v Ajaccio na Korziki. Mar so se res izgubili njeni aeroplani, ne da bi javnost o tem kaj izvedela? Sklenil sem vprašati natakarja.

Toda natakar je zmajal z glavo in označil zakotni listič z besedo, ki je pričala, da ni naročen nanj. Odložil sem torej zbirko senzacij in začel prebirati večerno izdajo iz Nizze. V tem listu ni bilo nobenih škandalov, pa tudi novic nisem našel v njem. Baš sem ga hotel odložiti, ko sem opazil zanimiv oglas. Bil je oglas s klišejem odnosno sliko, ki sem jo videl že v neštetih izvodih, v novinah, na hišah, na gorskih križiščih in kaj vem kje še. Predstavljala je možica s Korzike. S prekrižanimi rokami na prsih in slovitim klobukom na glavi je zrla njegova slika z bledordečega ozadja. To je bil profil, ki ga je poznalo pred sto leti vsako dete v Evropi, ki je navdajal milijone ljudi z občudovanjem, še bolj pa s strahom. — bil je mož usode, Korzičan. Toda negostoljubno 20. stoletje je sprejelo ta profil v službo na nov način: mož v trioglatem klobuku ni zrl na bojno polje ali v bodočnost, marveč na ogromno steklenico. Pod sliko je bil napis: Delatour Napoleonov konjak.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 28. aprila 1927.

— **Zastopniki prosvetnega ministrstva pri maturi na učiteljiščih.** Prosvetni minister je odredil svoje zastopnike pri maturi na učiteljiščih. Za moško in žensko učiteljišče v Mariboru je določen vseučiliški profesor v Ljubljani dr. Karel Ozvald, za privatno učiteljišče v Škofji Loki vpokojeni prosvetni inspektor Stanko Bevk, za privatno učiteljišče v Mariboru pa prosvetni inspektor v Mariboru dr. Fran Kotnik.

— **Povratek prometnega ministra.** Prometni minister general Milosavljević, ki se je mudil med pravoslavnimi velikonočnimi prazniki v Splitu in Zagrebu, se je vrnil v torek zvečer v Beograd.

— **Jugoslovenski dijaki v Pragi.** V torek so prispeli srednješolski dijaki iz Kragujevca, Vranje in Čuprije s posebnim vlakom v Prago. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki društva čsl. profesorjev, Češkoslovaško - jugoslovenske lige, prosvetnega ministrstva in številni člani jugoslovenske kolonije v Pragi. Vlak je bil okrašen z jugoslovenskimi trobojnicami. Oficijelni sprejem se je vršil v kolodvorskem salonu. S kolodvora so odšli gostje na Staromestni trg k Husovemu spomeniku, kjer so položili lavorjev venec. Popoldne so si v skupinah ogledali Prago in njene zanimivosti.

— **Vseslovanski čebelarski kongres in čebelarska razstava.** V juliju se bo vršil v Kralj. Oboru na Češkem pod pokroviteljstvom poljedelskega ministra dr. Srdinke vseslovanski čebelarski kongres, združen s čebelarsko razstavo. Priglasili so se že zdaj udeleženci iz Slovaške, Podkarpatske Rusije, Jugoslavije, Bolgarije, Poljske in Rusije.

— **Turški dijaki v Jugoslaviji.** Sredi maja prispe v našo državo večja skupina turških dijakov, ki posetijo najprej Beograd, potem pa severne kraje

— **Izlet poljskih industrijalcev.** Po obvestilu ministrstva za trgovino in industrijo v Varšavi se je izlet poljskih industrijalcev k nam odložil do 25. maja t. l. Kakor znano, obiščejo poljski industrijalci na svojem potovanju tudi Ljubljano in je bil prvotno ta obisk določen za 2. maja t. l.

— **Podpora uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu.** Ministrstvo socijalne politike je nakazalo Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev 250.000 Din podpore.

— **Občni zbor ljubljanske sekcije JNU** se vrši v nedeljo dne 8. maja 1927 ob 10. uri v mestni dvorani v Celju z običajnim dnevnim redom. Članstvo se poziva k polnoštevilni udeležbi. Ljubljanski člani se odpeljejo z vlakom ob 7.43. Povratek popoldne ali zvečer. Oni člani, ki se iz tehtnega razloga ne bi mogli udeležiti občnega zbora, naj javijo to tajniku najkasneje do 5. maja ter obenem pošljejo pooblastilo.

— **Izžrebane številke »Goriške Matice«:** 8985, 11968, 13740, 12928, 14703, 11247, 5607, 5568, 6328, 13632, 5038, 14408, 11110, 12679, 11501, 14786, 8939, 6015, 13947, 5148, 14508, 8167, 7374, 9310, 13410, 7583, 10410, 8738, 3076, 5951, 7121, 14, 12209, 14742, 6081, 316, 12044, 755, 5273, 4715, 636, 13373, 6602, 57, 11207, 12006, 6642, 9138, 1826, 467. Kdor od cenjenih naročnikov ima koledar s kako od zgoraj naštetih številk, naj se blagovoli ravnati po navodilu na rdečem listku, ki se nahaja v koledarju. Vsi dopisi naj se pošiljajo na Goriško Matico v Gorici, ker glavno poverjeništvo za Jugoslavijo v Ljubljani ne obstoja več.

— **Iz uredništva.** Ker bo naš glavni urednik Stanko Virant za par tednov odsoten iz Ljubljane, ne naslavljajte za uredništvo namenjenih dopisov nanj. V času njegove odsotnosti ga nadomešča urednik Josip Zupančič.

— **Zadnja pot novinarja Kisića.** Včeraj se je vršil v Splitu ob številni udeležbi občinstva pogreb pokojnega novinarja Vinka Kisića. V imenu novinarjev se je poslovil ob odprtem grobu Slavko Vodvarka, v imenu redakcije »Novo Doba« pa Vinko Brajević. Krsto je pokrivalo 17 vencev. V imenu meščanstva je spregovoril na pokopališču splitski župan dr. Tartaglia. Pogreb je pričal, da je bil pokojnik zelo priljubljen.

— **Ponarejeni belgijski bankovci.** Belgijsko poslaništvo v Beogradu je obvestilo našega zunanjega ministra, da je belgijska Narodna banka zopet izsledila ponarejeni bankovec za 20 frankov. To je povsem nov falsifikat, ki ga je lahko spoznati, ker je zelo površno izdelan. Pomanjkljiva je posebno vladarjeva slika.

— **Nemški gledališki igralci v Beogradu.** Gostovanje nemških gledaliških igralcev v Beogradu se je razvilo v prisrčno manifestacijo prijateljstva med jugoslovenskim in nemškim narodom. Gledališče je bilo oba dni do zadnjega kotička razprodano, občinstvo pa je prirejalo gostom viharne ovacije. Včeraj je Udruženje jugoslovenskih igralcev priredilo na čast nemškim kolegom banket, katerega se je udeležilo tudi mnogo zastopnikov beograjske družbe in nemškega poslaništva. Na pozdravni govor beograjskega intendanta je odgovoril v imenu gostov dr. Brockmann, ki je naglasil, da je presenečen nad tem, kar je videl pri nas. Naglasil pa je, da bo skupnemu delovanju nemških in jugoslovenskih gledaliških umetnikov uspelo odpreti tudi srca naših politikov ter pospešiti zbližanje med obema narodoma. Tudi nemški poslanik je v svojem govoru podčrtal, da je s tem ustvarjen del mostu, ki bo vezal nemški in jugoslovenski narod. Gostje odpotujejo danes v Sofijo in Bukarešto, na povratku pa bodo še enkrat nastopili v Beogradu.

— **Tragedija srbskega izseljenca v Franciji.** Iz Bruaya poročajo, da je rudar Kalafatić umoril s kuhinjskim nožem svoja dva otroka, ranil ženo in sam sebi prerezal vrat. Grozni čin je posledica domačih prepirov. Kalafatić se je hotel izseliti v Ameriko, toda žena je bila že sita tavanja po svetu in je zahtevala, naj jo mož odpelje nazaj v domovino.

— **Smrtna kosa.** Včeraj je preminul v Ljubljani dolgoletni pomočnik tvrdke L. Mikuš g. Ivan Tonja. Z njim je izgubila ugledna tvrdka zanesljivo moč, ki ji bo težko pogrešala. Pogreb bo v petek [illegible] 4. popoldne iz mrtvašnice javne bolnice. — Umrl je včeraj v ljubljanski bolnici zaslužen mož — značaj - mož — nadučitelj Kaspar Gašperin v visoki starosti 84 let. Predvčerajšnjem je še srečno prestal težko operacijo v ustih. Pokojnik je služboval v Krškem, Radečah, Vipavi in Starem trgu. Tu je nastopil zasluženi pokoj in se preselil v Višnjo goro. Lahka mu zemljica. Žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Hram novovernikov v Beogradu.** Kakor smo že parkrat poročali, razvija Slovenec Albin Močnik v Beogradu živo agitacijo za svojo novo sekto adventistov. Pridobil je že nad 300 vernih pristašev, katerim je neka vdova v Mlatišumini ulici stavila na razpolago svojo hišo za redne sobotne sestanke. Živahnost v sobotah je v tihi ulici vzbujala pozornost prebivalcev, ki so končno to stvar prijavili policiji. V soboto je policijski pisar prispel v hišo in našel adventiste, stare in mlade, ženske in otroke, v tako globokem verskem zanosu, da se jih sprva ni upal motiti, končno pa je le razodel, da nimajo dovoljenja za sestajanje in da se morajo tekom ene ure raziti. Močnik je kot starosta sekte skušal pojasniti, da bo njegova sekta v kratkem priznana. Ker pa ni pomagalo vse to, so se adventisti z vzorno pokornostjo razšli v malih skupinah.

— **Nenavaden novorojenček** je prišel na svet v Klišu v okolici Splita. Neka žena je rodila 10. otroka, kateremu pa so štirje prsti zraščeni na obeh rokah, da imajo skupno konico. Isto tako ima dete zraščene in zavite noge, nadalje nenormalno čelo in čudna usta. Porod je v vsej okolici izzval številne govorice, ki že tudi pripovedujejo, da se je dete rodilo z dvema zoboma in da laja kakor volk. Dete ima zares globok glas, ker je tudi grlo nenormalno. Toda vse te nenavadnosti so simetrične in zdravniki izražajo mnenje, da utegne dete ostati pri življenju, ker ničesar ne ovira njegovega življenskega razvoja. Novorojenčkov oče je star blizu 80 let, a mati 50. Porod se je izvršil popolnoma normalno.

— **Smrtna nesreča po pogrebu tovariša.** Zagrebški mesarski obrtnik, bivši občinski svetnik Josip Mokrovič se je udeležil pogreba umrlega mesarja v neki gostilni v družbi svojih tovarišev in se nato vozil proti mestu. Na strmini nad Pejačevičevim trgom je voz v diru zadel v neki drog in se prevrnil. Mokrovič je nezavesten obležal na tleh, dočim so drugi dobili le neznatne poškodbe. Mokroviču se je razbila lobanja in je umrl takoj po prenosu v bolnico.

— **Velik požar v Tetovu.** Na pravoslavno veliko soboto zvečer je v Tetovu izbruhnil požar v manufakturni trgovini Stevana Bogojeviča. Razširil se je takoj na sosedne hiše in je do temelja zgorelo četvero poslopij. Prebivalci so ogenj gasili na skrajno primitiven način, ker občinsko gasilsko orodje že dolgo ni bilo v funkciji in je popolnoma odreklo. Pogorele hiše so bile skupno zavarovane za 250.000 Din, dočim se škoda ceni na pol milijona Din.

— **Gladovna stavka v kaznilnici v Sremski Mitrovici.** Politični jetniki v kaznilnici v Sremski Mitrovici so radi slabega postopanja paznikov pričeli gladovno stavko. Včeraj je pravosodni minister prejel brzojavko »Lige za žrtve belega terorja na Balkanu v Parizu«, podpisano od Henri Barbussea in 50 kulturnih in političnih delavcev Francije, v kateri apelirajo na pravosodnega ministra, naj ukrene vse potrebno, da se izboljša položaj političnih kaznjencev v kaznilnici v Sremski Mitrovici, da jim ne bo treba posegati po tako obupnih sredstvih, kakor je gladovalna stavka.

— **Velika tatvina natakarjev.** V noči pravoslavne velike sobote so trije natakarji v kavarni »Šumadija« v Smederevski Palanki izmaknili kavarnarju Radovanoviću ključ od blagajne cerkvenega odbora. Nato so se podali v dom cerkvenega odbora ter iz blagajne odnesli 53.000 Din in pobegnili. Policija jih zasleduje s tiralico. Natakarji se zovejo: Ismet Ilić, Svetozar Živković in Salih Udović.

Iz Ljubljane

—lj **Nedeljski izletniški vlaki.** V nedeljo dne 1. in 8. maja vozita na progi Ljubljana gl. kol. - Bistrica - Bohinjsko jezero običajna izletniška vlaka št. 919 in 920. Odhod iz Ljubljane ob 5.25, povratek v Ljubljano ob 22.10. Na progi Kamnik - Ljubljana gl. kol. vozi vlak št. 4037. Odhod iz Kamnika ob 20.21, prihod v Ljubljano ob 21.40.

—lj **Dr. Julij Kugy** bo imel jutri v petek v Ljubljani svoje zaključno predavanje o Julijskih in Zapadnih Alpah. Predstavil nam bo poleg naših planinskih krajev, ki jih iz prejšnjih predavanj še ne poznamo, posebno divne gorske kraje Zapadnih (švicarskih in francoskih) Alp in svoje tamošnje težavne velezanimive ture. To predavanje bo povsem samostojno. Iz življenja med našimi Trentarji nam po posebno predstavil tudi našim starejšim planincem dobro znanega pokojnega Andreja Komaca, najboljšega in najbolj simpatičnega gorskega vodnika, ki je ž njim prepotoval ne samo naše, nego tudi tirolske in švicarske Alpe.

lj **Cvetlični dnevi v Ljubljani.** Razna društva prirejajo po ljubljanskih ulicah ob ponudbi cvetlic nabiranje prispevkov za razne namene. — Z ozirom na tozadevne upravičene pritožbe občinstva objavlja policijska direkcija, da bo dovolila take prireditve samo v slučajih, kjer bo v tozadevnih prošnjah nedvomljivo dokazano, da se bo čisti dobiček uporabljal le v dobrodelne in humanitarne namene. Prošnje, v katerih ta okolnost ne bo na verjeten način dokazana, se bodo zavrnile.

—lj **Sokolsko društvo v Štepanji vasi** vabi na pomladanski izlet na Kureščck, ki se vrši v nedeljo dne 1. maja. Zbirališče ob 6. zjutraj na dolenjskem kolodvoru. Odhod ob 6.17 z vlakom do Škofljice, povratek v Ljubljano ob 20.40 z dolenjskim vlakom. — Prehrano vzeti seboj! — Bratska sokolska vzajemnost mora biti obvezna tudi za naš skupni izlet. — Zdravo!

—lj **Sokol I. v Ljubljani.** Danes v četrtek dne 28. aprila t. l. ob 8. zvečer se vrši na Taboru članski sestanek. Predmet nujnega razgovora je nadvse važen. Udeležba za vse! — Odbor.

—lj **Ruska Matica.** V soboto dne 30. tm. se bo vršilo v balkonski dvorani univerze predavanje univ. prof. Aleksandra Makle-cova o predmetu »Položaj zanemarjene dece v sedanji Rusiji«. Začetek ob pol 20. uri. Vhod prost.

—lj **Lastnik naj se javi!** Dne 23. aprila je našla delavčeva žena Franja Grdina v gozdu pod Rožnikom moško kolo znamke »Kinta«, štev. 74.078. Kolo je bilo zaklenjeno in je bilo najbrže ukradeno. Lastnik se naj javi na policiji.

—lj **Pretepi in izgredi.** V Trnovskem pristanu sta se sprla Josip K. in Vinko K. Prepiru je sledil pretep, ki ga je končal še le stražnik. Oba pretepača sta morala na policijo. — Delavec Tone, doma na Gmajni, je grozil neki dami, rodom Poljakinji, da jo bo pobil s sekiro in da naj izgine na Poljsko, od koder je prišla. Tonetu bodo njegov dolg jezik prikrajšali na policiji. — Anton Lutar, oskrbnik na Gradu, je javil, da sta dva vročekrvna ponočnjaka v noči od sobote na nedeljo na grajskem dvorišču izruvala dve vzidani granati in tako pozvročila mestni občini okoli 300 Din škode. Policija je zlikovcema že na sledu.

—lj **Karambol na Dunajski cesti.** Prvotne informacije, ki smo jih prejeli glede torkovega težkega karambola na Dunajski cesti, so bile deloma netočne. Karambol je, kakor smo se prepričali, zakrivil avtomobil C 3083, ker je tudi po Dunajski cesti vozil v divjem tempu in ni dajal nikakega signala. G. Franjo Golob, uradnik TPD., je iz Barešičeve avtogaraže privozil z avtom počasi in previdno ter je dajal predpisane signale. Trčenje je povzročil avto C 3083, ki je nato vozil dalje po Dunajski cesti, dokler ga ni ustavil g. Golob. Da ne zadene g. Goloba nikaka krivda, je razvidno tudi iz okolnosti, da je isti avto zakrivil uro pozneje v Zgornji Šiški zopet drugo veliko nesrečo.

—lj **Policijski drobiž.** Radi suma tatvine je bila prijeta Marija Š., Micka K. pa radi vlačuganja. Policija je prejela po 1 ovadbo radi tatvine, radi poškodbe tuje lastnine, pretepa, nevarne grožnje, kaljenja nočnega miru, pijanosti, ponesnaženja, razdeljevanja lepakov in 6 radi prestopka cestno- policijskega reda.

—lj **Kopališče v hotelu »Slon«** bo jutri zopet otvorjeno. 391n

—lj **Ribiške priprave, orožje in streljivo, lovske potrebščine ter vsa popravila pri puškarju F. K. Kaiser, Ljubljana.** 13 L

Otroške oblekce: Kristofič . Bučar.

—lj **Velika izbira raznega perila, modnih bluz, nogavic, vezenin** se dobi po priznano nizkih cenah pri **Ign. Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta.** 64L

Ravnokar so dospela:
Pravi kraški teran à liter Din 36.
Mardešičev vičan — črnina à liter Din 14.
Viški opolo à liter Din 12.
Ta in druga pristna vina toči
restavracija »LJUBLJANSKI DVOR«.
Abonente na hrano po zelo nizkih cenah.

Iz Celja

—c **Redni sestanek članov SDS za Celje - Okolico** se vrši danes v četrtek zvečer ob 20. uri v gostilni Podržaj na Bregu.

—c **Uradni dan zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo v Celju** v torek dne 3. maja od 8. do 12. ure dopoldne v ravnateljevi sobi javnega skladišča in prevozne družbe.

—c **Predavanje v Sokolu** se vrši danes zvečer ob pol 7. uri. V prostorih Mestnega kina bo predaval g. dr. Rebernik o velevažni temi: »Kako ostanem zdrav?« Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike. — Dne 5. maja pa priredi Sokolsko društvo ob 20. uri v društveni telovadnici predavanje o zgodovini poljske republike. Predaval bo g. prof. Orožen.

—c **Občni zbori.** Občekoristna uradniška stavbna zadruga v Celju ima svoj občni zbor v petek dne 6. maja ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu. — Društvo hišnih posestnikov za Celje in Okolico pa ima svoj občni zbor dne 30. aprila ob pol 9. uri zvečer v Narodnem domu.

—c **Mestno gledališče.** V domači zasedbi se bo po daljši pavzi igrala dne 10. maja Fedor Gradišnikova drama v treh dejanjih »Norec«.

—c **Tedenski izkaz mestne klavnice.** V tednu od 18. do 24. aprila se je zaklalo: 3 konje, 18 volov, 12 krav, 1 telico, 9 svinj, 20 ovc in 4 kozliče. — Uvozilo se je: 134 kg govedine, 1048 kg teletine, 129 kg svinjine in 4 kg kozličevine.

Iz Maribora

—m **Proslava 1. maja** bo v Mariboru tudi letos zelo živahna. Vse delavske organizacije se pripravljajo, da praznik dela kar najslovesnejše proslave. Narodnostrokovna zveza priredi manifestacijsko zborovanje v Narodnem domu. Govorita poslanca dr. Pivko in Brandtner. Popoldne priredi Zveza skupni izlet v okolico. Klerikalni socijalisti gredo k Sv. Petru, kjer bodo imeli po večernicah veselico. Socijalisti ostanejo v Mariboru, kjer prirede zjutraj budnico, dopoldne zborovanje na Gambrinovem vrtu, popoldne pa veselico.

—m **Cirkus v Mariboru.** Mladina ima zopet svoje veselje. V Tomšičevem drevoredu se je nastanil potujoči cirkus, ki prireja predstave in kaže celo menežarijo. Okrog prostranega šotora se od jutra do večera tare radovedna mladina in števa novce, da zbere za vstopnino. Vsekakor pa se kaže, da so cirkuške predstave v Mariboru mnogo bolj priljubljene kakor pa kak umetniški koncert.

—m **Posilstvo.** Neko kmetsko dekle iz okolice je prišlo iskat v Maribor službe. Zvečer je zamudilo vlak in blodilo do prihodnjega vlaka po mestnem parku. Ker pa je bila tujka, je izgubila orijentacijo. V zadregi se je obrnila na nekega moškega, naj ji pokaže kolodvor. Neznanec je prošnji res ustregel, toda zapeljal jo je v neko samotno in mračno ulico, kjer jo je posilil. K sreči je v tem prišel stražnik, ki je storilca prijel in izročil sodišču, kjer bo prejel primerno plačilo. Taki slučaji so bili doslej v Mariboru zelo redki.

—m **Izlet k Sv. Križu nad Mariborom** priredi dne 1. maja Zveza kulturnih društev. Vabljeni so vsi prijatelji narave. Odhod zjutraj ob pol 7. izpred Kazine. Pot je složna in lahka. Izlet se vrši le ob lepem vremenu.

—m **Prijave za prihodnjo operno sezono.** Gledališka uprava je izdala lepake, ki vabijo Mariborčane k prijavi za prihodnjo operno sezono. Z ozirom na redukcije kreditov je namreč mogoče obdržati opero v prihodnji sezoni le, če se že sedaj zasigura potrebno število abonentov. Kakor pa izgleda, je zanimanje zelo minimalno, kar je pač predvsem posledica slabega materijelnega položaja tkzv. srednjega stanu, dočim gospodarski krogi za gledališče z redkimi izjemami sploh ne kažejo zanimanja.

Žrtev zagonetne stekline

Izpovedba žene Antona Plevčaka, ki je v ponedeljek podlegel v celjski bolnici.

Ugledni posestnik Anton Plavčak v Ločnem dolu kraj Rogaške Slatine je postal žrtev pasje stekline, ki letos v izredno številnih primerih grasira v posameznih krajih Slovenije. Plevčakova tragična smrt pa je bila povzročena po izredno zagonetnih okoliščinah, o katerih nam je Plevčakova žena jokaje pripovedovala v nedeljo, na dan pred moževo smrtjo, ko se je v našem kupeju s popoldanskim vlakom vozila proti Ljubljani, da obišče svoja dva sina in jima razloži tragično usodo očeta. Opisala nam je vso zadevo z naslednjimi, deloma skoraj misterijoznimi podatki:

— Imeli smo pri hiši psa, ki je bil vedno na verigi. Bil je hud; posebno ponoči, ako se je približal kak neznanec. Neko noč v marcu je pes ljuto razsajal, lajal in rožljal na verigi, da smo se prebudili in pogledali škozi okno, kaj se dogaja. Opazili smo neznanega človeka, ki je stal toliko stran od pasje hišice, da ga pes na verigi ni mogel doseči. Videli smo, da je neznanec vrgel razjarjenemu psu nek čuden predmet, ki ga je pes pogoltnil in nato takoj utihnil. Sedaj se je neznanec približal pomirjenemu psu, ga nekoliko povlekel s seboj izpred pasje hišice in ga zopet izpustil ter izginil za oglom v noč...

— Vso tisto noč se pes ni nič več oglasil. Naslednje jutro je bil nekam potrt. Ni maral več jesti, ni dal več glasu od sebe. Samo polegal je pred svojo hišico.

— Čez teden dni, bilo je to 17. marca, stopi mož k psu, da ga pregleda. Ko mu je odprl gobec, je pes nenadoma hlastnil in moža neznatno ogrebel z zobovjem na mezincu desne roke. Mož je nato pustil psa v miru, a ogrebotini ni pripisal posebnega pomena. Še tistega dne je pes poginil. Naslednje jutro smo poklicali orožnike in jim razložili celo zadevo. Kmalu za njim je prišel tudi živinozdravnik, ki je psa raztelesil in v želodcu našel — kos lesa. Steklline ni mogel ugotoviti in smo zatorej ogrebotino na prstu smatrali vsi za nepomembno malenkost.

— Ali popoldne je mož začutil neke čudne bolečine v grlu. Ker je bil vesten, se je naslednji dan odpeljal v Celje in se zglasil v Pasterjevem zavodu. Pridržali so ga na njegovo željo na opazovanju in so mu dali injekcije. Ker pa je Plevčak imel doma nujno delo in se niso pojavili nikaki novi znaki opasnosti, se je zopet odpravil domov. No, čez par dni je zopet nastopilo hropenje v njegovem grlu. Vrnil se je torej ponovno v Celje, kjer pa ga niso v drugo sprejeli v Pasterjev zavod, marveč ga dirigirali v bolnico. Tudi tu se prve dni niso pokazali nikaki znaki obolelosti. Samo v grlu se je pojavljalo ono zagonetno hropenje. A končno so vendar nastopili hujši napadi: Plevčak je radi bolečin in gotovo že tudi radi učinka pasjih strupov začel postajati toliko rabijaten, da so ga odpravili v posebno sobo, četudi je bil kolikor toliko pri polni zavesti. Tarnal je samo za svojo ženo in neprestano klical njeno ime...

— Prišla sem v Celje, — nam je nadaljevala objokana žena — in že v bližini bolnice slišala, kako me je klical, ne da bi me videl. Prosila sem usmiljenko, naj me pusti k njemu. Seveda so mi sestanek z njim najodločneje prepovedali. Mož pa je z ostrim sluhom slišal naš pogovor pred vrati sobice; sklonil se je h ključavnici in skozi zaprta vrata glasno ihte zatrjeval, da me lahko puste k njemu in če je treba, naj ga zvežejo, samo da me vidi in se pogovori z menoj. Zaman. Morala sem se od moža posloviti pri zaprtih vratih.

Tako nam je v nedeljo popoldne pripovedovala nesrečna žena na poti v Ljubljano. A naslednji dan je njen mož Anton Plevčak v strašnih krčih podlegel zagonetni steklini.

—Z.—

Izpred sodišča

»RIBICE PO VODI PLAVAJO, VSAKA IMA SVOJ PAR!«

Tako so žalostno zapeli fantje iz Jezera, ki so se poslovili od zlate prostosti.

Lani septembra je pobiral France Š., zakupnik ribolova v Cerkniškem jezeru, ribe. Videl je več fantov, ki so po kotanjah izsušenega jezera iskali ribe in jih kar na debelo odvažali v samokolnici, skupaj kakih 50 kg. France jih je naznanil orožnikom, ki so hoteli hiše preiskati, pa je takoj Janez M. enega nahrulil: »Cigan, misliš, da boš pri nas ravbal?«

Štirje ribiči brez dovoljenja so se zagovarjali, da je že od pamtiveka dovoljeno pobirali v Cerkniškem jezeru ribe, da so jih že njihovi očetje pobirali, pa niso bili nikoli kaznovani; a oče France je molzel svoje koničaste brke in dejal predsedniku, da je že v Valvazorjevi knjigi zapisano, da kmetje v Cerkniškem jezeru sami ribe pobirajo na svojem svetu.

Tone pa, ki se je radi rib izmazal, a je tudi žalil orožnike češ, da pri njem ne bodo ravbali, je dejal, da je bil že marsikdo radi teh rib v preiskavi, a še vsak je bil oproščen. Pripomnil je, da so v malih kotanjah vedno smeli loviti, le v glavnih ne.

In tako je bil mladi Francelj oproščen, a stari je dobil 1 teden zapora, Janez, ki sta ga kar 2 paragrafa zgrabila s kleščami, je obsojen radi ribolova in žaljenja orožnikov na 3 tedne ječe; Tone pa samo na 50 Din globe, da bo drugič znal vljudno govoriti z orožniki.

France in Janez sta rekla, da ta sodba ne bo držala in sta vložila ničnostno pritožbo.

»SEKAM ZELENO SMREČICO«

je pel posestnikov sin France Silež iz Loga in veselo sekal v hosti smreke.

Tam za gozdom se je pa začul odmev: »Jaz ti pa pripravim bajtico, kjer dolgčas bo!«

France je zagodrnjal, si obrisal potno čelo in se ozrl v ono stran. Po stezi je prikorakal orožnik, se ustavil pred fantom in ga prijel za ramo: »Fant, poglej, koliko smrečic si že posekal, pa v tujem gozdu!«

Preštela sta jih in jih je bilo kakih 25. Francelj je pomagal. Pri vsaki smreki je kriknil: »Zmotil sem se, mislil sem, da so naše.«

Sodnik fantu ni verjel, ko je tudi pri razpravi trdil, da se je zmotil; saj so bile smreke predaleč v tuji hosti.

»Pa sem se le zmotil,« je dejal France.

»No, se pa tudi jaz motim, a obsodim vas na 48 ur zapora, ker sem v duši prepričan, da ne govorite resnice,« in ga je odslovil sodnik.

Gospodarstvo

—g **Avtomobilski oddelek na letošnjem ljubljanskem velesejmu.** Na splošno željo se tudi letos vrši mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani od 2. do 11. julija. To je baš najugodnejši termin za avtomobilsko razstavo, katero se namerava prirediti letos v še povečanem obsegu. V Sloveniji je avtomobilski sport zelo razvit, ne zaostaja pa tudi motociklizem. Smotreno delovanje ljubljanske sekcije Avtokluba in Motosaveza je veliko pripomoglo k tem uspehom. O razvoju avtomobilizma in motociklizma v Sloveniji je informirano tudi tajništvo mednarodne zveze avtomobilskih konstrukterjev v Parizu. S posebnim odlokom je priznalo važnost avtomobilske razstave v Ljubljani in priporoča udeležbo svojim članom-tvornicam. Obeta se nam pestra revija najrazličnejših izdelkov evropskih in ameriških tvornic. Interesenti bodo imeli dovoljno izbiro, kupili si bodo lahko na razstavi voz, ki bo odgovarjal okusu, vporabi in žepu.

—g **Zavarovanja** na letošnjem Ljubljanskem velesejmu prevzema kot vodeča zavarovalnica pri zavarovanju velesejmskih objektov v letu 1927 zavarovalnica »Vardar« v Ljubljani.

— **Zagrebški velesejem.** Priprave za letošnji spomladanski velesejem v Zagrebu so v polnem teku. Razstavljalci že urejajo svoje prostore. Posebno živahno je v paviljonu B, kjer bo tako zvana kalorična razstava. Do sobote zvečer morajo biti vsi paviljoni urejeni. V nedeljo 1. maja ob 8. zjutraj bo velesejem otvorjen. Svečane otvoritve ne bo. Posetniki si lahko ogledajo velesejem takoj po otvoritvi. Vabila, ki so jih prejeli razni predstavniki, veljajo v nedeljo do 13. kot vstopnice.

— **Trgovinska pogajanja z Grčijo.** Po poročilih iz Aten so stopila grško-jugoslov. trgovinska pogajanja v zaključno fazo. Grški merodajni krogi zatrjujejo, da bodo pogajanja zaključena v prvi polovici maja.

—g **Inspekcija državnih rudnikov.** Pri direkciji državnih rudnikov se je ustanovila komisija, ki bo pregledala poslovanje in materijalno stanje vseh državnih rudnikov. Komisija prične z delom začetkom maja.

—g **Nadzorni odbor Obrtne banke.** Finančno ministrstvo je določilo za člane nadzornega odbora Obrtne banke načelnika trgovinskega ministra Milivoja Savića in glavnega inspektorja državne Hipotekarne banke Mihaila Cocića.

To in ono

Radio v službi blaznega zločinca

Moderni zločinci se sicer pri svojih zločinih poslužujejo vsakovrstnih tehničnih pripomočkov in izumov, vendar kronika doslej še ni zabeležila slučaja, da bi bil tudi radio v službi zločincev.

O nenavadnem dogodku poročajo danski listi. Te dni je bila otvorjena mednarodna zračna zveza London-Pariz-Hamburg-Kopenhagen. Že drugi dan se je pripetila letalska nesreča. Nad polotokom Stewus se je ponesrečilo dansko letalo «T-Toxe».

Že na dan otvoritve nove zračne zveze je bilo opažati nerednosti v zračnem prometu. Na letališču v Kopenhagnu sta prvi dan pristali dve letali. Prvo je imelo poleteti preko Lübecka v Berlin, drugo švedsko letalo pa preko Hamburga v Pariz. Vreme je bilo neugodno, vendar sta letali startali. Oba stroja sta brezhibno delovala.

Ker se je vreme poslabšalo, so stopili uradniki letalske postaje v Kopenhagnu potom radia v stik z letali. Oddajna postaja v Kopenhagnu je poklicala:

«Halo! Halo! D. 949! — D. 949! Kopenhagen kliče! Kje ste sedaj! Javite, kakšno je vreme!»

Uradnik je nato poslušal. V slušalki je bilo čuti šibko prasketanje in brenčanje, nato je sledil odgovor iz letala:

«Halo!» Halo!» — Kopenhagen! Tu D. 949 . . .»

Nato je bila zveza nenadoma prekinjena. Oglasila se je tuja, popolnoma neznana oddajna postaja. Oddajna postaja se je proti predpisom poslužila vala 900, ki je po mednarodnih pravilih določen izrečno samo za letala. To ni bila oddajna postaja na parniku, kajti parniki smejo oddajati samo na valovih 450 do 600. Poleg tega so se čuli v aparatu različni nerazumljivi glasovi, pravi jezikovni kaos.

Oddajna postaja je nato še enkrat pozvala letalo: «Halo! — Halo! D. 949! Dajte odgovor, nastalo je motenje!

Sledil je jasen odgovor: «Pasiral sem tedaj Fehmarn Sund . . .» Toda zopet je neznana tuja oddajna postaja posegla vmes in prekinila nadaljni pogovor. Tudi poskus spoja z drugim letalom se je ponesrečil. Val 900 je bil neprestano zaseden. Zlobni neznanec je prekinil vsak pogovor in očividno mu je prijalo, da je sproti preprečeval vse pogovore. Razbijal je po posodah in blebetal v vseh mogočih jezikih.

Iz raznih znakov je razvidno, da ima tajno oddajno postajo v rokah zločinec ali blaznež, ki skuša v viharnih dneh letala napačno orijentirati ter povzročiti nesreče.

Blaznega zločinca, ki se očividno naslaja nad letalskimi katastrofami, doslej še niso izsledili, dasi so opozarjene nanj oblasti vseh držav.

Cesar Franc Jožef — nezakonski sin

Italijanski zgodovinar G. Marchetti-Ferrante priobčuje v turinski «Stampi» razpravo, v kateri skuša dokazati, da je bil avstrijski cesar Franc Jožef nezakonski sin Napoleonovega sina vojvode Zakupskega. Mladi vojvoda je imel na Dunaju ljubavno razmerje z mnogimi lepoticami iz višjih krogov. Nekaj časa je dvoril tudi Franc Jožefovi materi, nadvojvodinji Sofiji. Sofija je bila devet let starejša kot Napoleonov sin in je bila poročena z nadvojvodo Karlom, s katerim pa ni imela otrok. Poročila se je, ko je bila stara 24 let. Kot 30letna dama se je zaljubila v 21letnega Napoleonovega sina, znanega na Dunaju pod imenom «Orlič». To se je zgodilo dve leti pred Orličevo smrtjo. Čez eno leto je porodila nadvojvodina sina, poznejšega cesarja Franca Jožefa. Že takrat se je v dunajski aristokratski družbi govorilo, da je mladi nadvojvoda Orličev sin.

Italijanski profesor je študiral to zadevo lani v dunajskih dvornih arhivih in prišel do zaključka, da je bil stari cesar res Napoleonov vnuk. Svojo trditev podpira Marchetti s fotografijami, ki jih je našel v dunajskem cesarskem gradu. Prva predstavlja 18letnega Orliča l. 1832., druga pa 18-letnega Franca Jožefa l. 1848. Podobna sta si tako, da ju je težko ločiti. Tretja slika predstavlja vojvodo Zakupskega tik pred njegovo smrtjo Vojvoda drži na kolenih 2letnega dečka. To je Franc Jožef, ki je bil tudi kot dete zelo podoben Napoleonovemu sinu. Nasprotno pa ni bil svojemu dozdevnemu očetu Karlu prav nič podoben.

Na podlagi teh ugotovitev prihaja italijanski zgodovinar do zaključka, da je bil Franc Jožef nezakonski sin. Njegovo odkritje ni novo, kajti tudi nemški in francoski zgodovinarji so se zanimali za to zadevo in ugotovili, da je imel Franc Jožef dvomljivega očeta. O nadvojvodinji Sofiji je zgodovinsko znano, da je imela ljubavno razmerje z mnogimi mogotci, med drugim tudi z banom Jelačičem.

Tragedija v zraku

Povodom prihoda vojvode Yorškega in njegove soproge v Melbourne v Avstraliji so tako državne oblasti kakor številna publika priredile visokim gostom svečan sprejem in prisrčne ovacije. Lepo svečanost pa je motil tragičen dogodek.

Ko sta se vojvoda in vojvodinja peljala skozi špalir navdušene množice v parlament, je krožilo nad mestom 40 letal. Od letalske skupine se je končno ločila eskadra petih avijonov ter zavila proti parlamentu. Letala so vozila tesno skupaj v obliki črke V. Skupina je nekaj časa krožila nad palačo, nesreča pa je hotela, da sta dva aeroplana trčila visoko v zraku skupaj. — Prizor je opazilo na tisoče gledalcev; krik groze je pretresel ozračje.

Pri trčenju se je enemu letalu odlomilo krilo, drugemu rep. Iz višine 200 metrov sta nato oba avijona treščila na zemljo. Eno letalo se je vnelo in padlo na garažo poštnega urada. Pilot in spremljevalec se nista mogla rešiti in sta popolnoma zgorela. Požar se je razširil tudi na garažo in je uničil več poštnih avtomobilov. Drugo letalo, ki je pri padcu pretrgalo več električnih žic, je padlo istotako goreče na cesto. Oba letalca sta bila takoj mrtva.

Sreča v nesreči je bila, da letali nista padli med gosto množico ljudi, ki je bila oddaljena samo par metrov od pozorišča nesreče. Katastrofa bi bila strašna.

Nesreča se je dogodila baš v trenutku, ko je vojvodska dvojica hotela stopiti v palačo parlamenta. Vojvodo je tragedija globoko pretresla. Odredil je, da so svečanosti takoj prekinili.

*

× *Pred poroko Pole Negri.* Slovita filmska diva Pola Negri je prispela te dni s svojim zaročencem, georgijskim princem Mdivanom v Pariz. Poroka se bo vršila v maju. Radovednim pariškim reporterjem je Pola izjavila, da je sedaj končno našla svojo srečo. Ko je neki novinar omenil Rudolfa Valentina, je Pola samo skomignila z rameni. — Pola Negri je bila popreje poročena s poljskim grofom Dombskim, kasneje je bila v Hollywoodu razširjena verzija, da je zaročena s Chaplinom, toda iz te moke ni bilo kruha. Pač pa je bila zaročena z Valentinom, katerega ji je ugrabila smrt.

× *Stavka v avtomobilski tvornici «Citroen».* V avtomobilski tvornici «Citroen» v Franciji je izbruhnila stavka delavcev. Stavkati je začelo 10.000 delavcev, katere je podjetje izprlo. Če se delavci do četrtka ne povrnejo na delo, bo podjetje izprlo vseh 30.000 delavcev, zaposlenih v tovarni.

× *Samomor 87letne starke.* Na Dunaju se je te dni zastrupila 87letna zasebnica Karolina Krenn. Starko je gnala v smrt bolezen.

× *Pet otrok v enem letu.* O tem izrednem slučaju plodovitosti poročajo italijanski listi. V kraju Martignacco pri Udinah je neka seljakinja tekom enega leta rodila pet otrok. Prvič je rodila dvojčke, a nato trojčke. Ubogi mož!

× *Boj proti nemorali v Ameriki.* Boj proti nemorali v Ameriki na kulturnem polju zavzema vedno večji obseg. Te dni je bila v Newyorku obsojena na 25.000 Din globe miss Mae West, ki je igrala glavno vlogo v erotičnem gledališkem komadu «Sex». Obsojena sta bila tudi avtorja drame, James Timoney in Cl. Morganstern.

× *Z motornim čolnom v Ameriko.* Znani italijanski avtomobilski tvorničar Bugatti je izumil motorni čoln, s katerim namerava prepluti Atlantski ocean. Čoln je podoben podmorniku, je 25 m dolg, 3 m širok ter razpolaga z 8 motorji, ki imajo 2400 HP. Motorni čoln bo vozil s hitrostjo 100 km na uro. Bugatti upa, da bo ž njim v 50 urah preplul ocean.

× *Dražba zapuščine bivše cesarice Evgenije.* Meseca julija bo v Londonu javna dražba zasebne lastnine bivše nemške cesarice Evgenije. Na dražbi bo predvsem pohištvo ter dragocene umetniške slike.

CENIKE
in vsakovrstne druge tiskovine izdeluje v eni ali več barvah ceno
Narodna tiskarna v Ljubljani

Samo še danes! Samo še danes! Samo še danes!

BISCOT

Najboljši komik Francoske v svojem največjem in najboljšem dosedaj izdelanem filmu «Gineta». Napetozanimiva vsebina je istočasno vesela, ljubavna, pustolovna, kriminalna, senzacijonalna, prepletena s komičnimi zapletljaji in smehapolnimi humorističnimi scenami. — Film «Gineta» je posnet v Nizi, Parizu, Marselju, oazi Biskra, v Bombayu, Tunisu, Alžiru itd. — Krasni naravni posnetki. — Smeh in napetost od začetka do konca. — V ostalih vlogah vidimo vse samo najboljše in dobro znane francoske igralce kot: Herman, Michel, S. Milovanov itd. (Sakounin, Phrasic, Sara Štuka, itd.). — Velikomestni pustolovci. — Nihilisti. — Tajne organizacije itd. — Vsled ogromne dolžine filma (skupno čez 11.000 metrov)

se vrše dnevne predstave ob 4., četrt na 8., četrt na 10.

Prvovrstni umetniški orkester pri vseh predstavah.

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 2124.

Anatole France:

Adrienne Buquet

— Moj prijatelj Paul Buquet, — je pripovedoval mladi zdravnik svojemu prijatelju, — o katerem sva često govorila, je stanoval s svoji ženo v ulici de Grenelle nasproti fontana. Buquet je bil že dve leti zaposlen v trgovini s fotopotrebščinami in aparati. Kakor veš, sva se seznanila na univerzi in najino prijateljstvo se ni omajalo niti potem, ko se je Paul oženil. Bilo mu je 26 let in bil je brez družabnega položaja, ko se je poročil z vitko, lepo, elegantno Adrienno. Adrienna me je sprejela prijazno kot dobrega znanca svojega moža in često sem večerjal pri njih. Tudi v gledališče smo zahajali skupaj.

K Buquetovim sem zahajal običajno ob pol sedmih zvečer. Vedel sem, da je Paul ob tem času že doma, da ga žena čaka z večerjo in da najdem tam gotovo tudi njunega prijatelja Gerauda, ki je obedoval pri Buquetovih vsaki dan. Tudi on je bil star samec, zelo prijeten družabnik in dober prijatelj. K večerji je prinašal razne delikatese, slaščice, paštete in morske ribe. Bil je prijazen dečko, toda govoril je malo. Zahajal je z nami tudi v gledališče.

Nekoč, ko sem prišel povabit Buquetove v gledališče, sem se malo zakasnil. Miza je bila že pogrnjena. Paul je nestrpno čakal večerjo, toda Gerauda še ni bilo. Gospa Adrienna ni hotela prinesti večerje na mizo, dokler ne pride Geraud.

— Najejmo se hitro in pojdimo, nerad bi zamudil prvo dejanje, — je dejal Buquet. — Služkinja je prinesla juho in začeli smo jesti. Toda gospa Adrienna je bila med večerjo zelo nemirna in bleda. Zdelo se mi je, da se ji srce pri vsaki žlici juhe krči. Buquetu je večerja izborno teknila. Pogledal je ženo, rekoč:

— Pomisli, prijatelj: Adrienna se zelo razburja, da Gerauda ni bilo pravočasno k večerji. Veš, ženske so čudovite. Potolaži jo. Povej ji, da je imel važne, nujne opravke. Geraud je samec in nikomur ni dolžan odgovarjati za to, kako ubija čas in kaj počenja.

Buquetova je odgovorila z drhtečim glasom:

— Da, skrbi me! Bojim se, da se je Geraudu kaj zgodilo.

Po teh besedah je vstala in odšla v svojo sobo, da se preobleče.

Z Buquetom sva ostala nekaj časa sama. Pila sva kavo in kadila cigarete. Naenkrat sva zaslišala iz sosedne sobe krik. Takoj nato je nekaj zaropotalo in padlo na tla.

— Adrienna! — je vzkliknil Buquet. Planila sva v njeno sobo. Adrienna je ležala nepremično na tleh. Oči je imela izbuljene, roke krčevito skleniene na prsih. Srce ji je utripalo, naglo. Pomagal sem možu položiti jo na divan. Polagoma je prišla k sebi. Odprla je oči in pokazala na zrcalo, rekoč:

— Tam sem ga videla. Ko sem se oblačila, sem ga zagledala v zrcalu. Obrnila sem se, misleč, da stoji za menoj. Ker pa ni bilo nikogar, sem takoj spoznala, da je njegov duh. Od strahu sem omedlela.

Ta čas sem jo preiskal, ker sem mislil, da se je pri padcu pobila, pa ni bilo nič hudega. Buquet ji je ponudil kozarec vode in jo tolažil:

— Saj ti je že odleglo. No, ne razburjaj se, saj ni nikogar v sobi, nikogar nisi mogla videti, pomiri se.

Toda Adrienna je znova pobledela in odgovorila:

— Oh, videla sem ga, Gerauda sem videla. Dobro se spominjam, kako me je molče pogledal.

Iz njenega obraza je odsevala groza.

Ko se je Adrienna nekoliko pomirila, smo se napotili v gledališče. Spotoma je prijela svojega moža za roko in mu pogledala v oči, rekoč:

— Paul, Paul, gospod doktor, pojdimo najprej h Geraudu. Tako sem razburjena, da vam ne morem povedati.

— Kaj neki bi se mu moglo pripetiti? — Neumnost! Včeraj je bil pri nas popolnoma zdrav, — je dejal Buquet.

Pogledala me je tako proseče, da sem zadrhtel po vsem telesu.

— Laboulle, dragi prijatelj, prosim vas, pojdimo h Geraudu, samo hitro! Da —?

Obljubil sem ji. Paul ni hotel iti. Izgovarjal se je, da zamudimo predstavo, jaz se pa nisem mogel protiviti Adriennini prošnji. Poklical sem torej izvoščka: V Louvre št. 5. Hitro!

Ko smo se pripeljali do hiše, kjer je stanoval Geraud, je Buquet takoj skočil iz kočije in vprašal vratarja na glas, da bi tudi midva slišala:

— Kako se počuti gospod Geraud?

— Gospod Geraud je že od petih doma. Ako ga hočete posetiti, pojdite po stopnicah na desno v četrto nadstropje.

Buquet je zaklical ves vzradoščen: Geraud je doma. Vidiš, sai sem ti rekel, da se po nepotrebnem razburiaš, draga moja. Izvošček. Comedie - Francaise!

Toda Adrienna se je nagnila k njemu:

— Paul, rotim te, stori mi uslugo. Pojdi takoj h Geraudu, stvar je nujna!

Buquet ni hotel iti, naposled je pa privolil in odšel po stopnicah. Ostal sem sam v kočiji z Adrienno, ki je upirala pogled v vrata Geraudove hiše. Končno se je pojavil na pragu Buquet. Deja! je, da je opetovano trkal na vrata, pa se ni nihče oglasil. Zopet sem začutil na sebi Adriennin pogled. Takoj sem skočil iz kočije in šel najprej k hišnici, ki mi je dala ključ od Geraudove sobe in odšla z menoj v četrto nadstropje. Tu je odprla vrata Geraudove predsobe in vstopila sva.

V predsobi je bila popolna tema. Hišnica je trikrat poklicala: Gospod Geraud! — toda odgovora ni bilo. Stopila je v spalnico in znova zaklicala. Zopet vse tiho. Vžigalic nisva imela. Hišnici so se začela šibiti kolena. Zato sem začel sam iskati vžigalice po nočni omarici. Naenkrat sem otipal nekaj sluzastega.

— Aha, poznam, to je strnjena kri, — sem si mislil.

Ko sva naposled prižgala svečo, sva zagledala Gerauda, iztegnjenega na postelji s prestreljeno glavo. Roka mu je visela doli na preprogo, na kateri je ležal samokres. Na nočni omarici je ležalo okrvavljeno pismo, v katerem se je poslavljal od svojih prijateljev. Po pismu sodeč, se je ustrelil radi denarnih težkoč.

Potem sem ga pregledal in ugotovil, da je umrl pred dobro uro. Ko sem primerjal ta čas z dogodki pri Buquetovih, sem se prepričal, da je nastopila smrt v hipu, ko se je Geraud prikazal Adrienni v zrcalu.

Zdravnik je umolknil.

— Ali si prepričan, da Adrienna ni imela z njim ljubavnega razmerja? — ga je vprašal prijatelj?

— Toda .. nikoli nisem opazil, da bi se bila rada gledala. Sicer pa v kakšni zvezi naj bo to in s prikaznijo v zrcalu?

Objava preseljenja.

JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOSSE d.d., oglasni zavod, Zagreb, se preseli z dnem 1. maja v svoje nove uradne prostore na

Zrinjskem trgu 20

poleg lekarne Brodjovin.

155

Iščem postrežnico
za dopoldanske ure. — Naslov pove uprava «Sl. Nar.». 1041

Dobermana
rjavo psico pogrešam od dne 23. aprila. — Sliši na ime «Diana». Oddati jo je proti dobri nagradi gradbenemu podjetju Ing. Dukič in drug v Ljubljani. — Svarim pred nakupom! 1033

Svilena obleka
za srednje vitko damo, popolnoma nova, naprodaj. — Ponudbe pod «Svila/1040» na upr. «Slov. Naroda.

Trgovska pomočnica
izurjena v manufakturni stroki — išče stalno službo. — Ponudbe pod Mlajša moč/1039 na upravo «Slov. Naroda».

Zaščitna znamka

KRUNA

podkovski žeblji

so iz najboljšega železa za podkovanje. S svojo dovršeno izvedbo nadkriljujejo vse ostale znamke podkovskih žebljev.

Kupujte samo

„KRUNA" podkovske žeblje.

Mustad jugoslovanska tvornica čavlja in železne i čelične robe d. d. **Karlovac**

Tvrdka L. Mikuš naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni vestni pomočnik, gospod

Ivan Tonja

včeraj zjutraj po kratki, mučni bolezni preminul.

Pogreb se vrši v petek 29. t. m. ob ½ 4. uri popoldne iz mrtvašnice javne bolnice.

Vzornemu možu, neutrudljivemu delavcu ohranimo trajen spomin.

V Ljubljani, 28. aprila 1927.

Zamenjam
lepo dvosobno stanovanje v mestu za enako ali večje. — — Ponudbe pod «Zamenjava 1036» na upravo «Slov. Nar.».

Fijakarska koncesija
z vsem ostalim — naprodaj. — Ivan Susteršič, Ljubljana, Salendrova ulica 4. 1021

V najem se odda
eno stanovanje pri gorenjskem kolodvoru, obstoječe iz 6, ev. 3 prostorov, velikim dvoriščem in vrtom, ter stanovanje v Stožicah 86, visokopritlično, obstoječe iz ene sobe, kuhinje, shrambe in drvarnice. — Naslov pove uprava «Slovenskega Naroda». 1034

Ekonom
z večletno prakso, starejša moč, vajen vsakršnega dela, zmožen slovenskega in nemškega jezika — išče službo pri večjem posestvu ali graščini. — Ponudbe pod «Ekonom/1038» na upravo «Slov. Naroda».

Kemična pralnica in barvanje oblek
v najrazličnejših barvah izvršuje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah.
Anton Boc, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.
Tovarna: Vič-Glince.

Urejuje: Josip Zupančič. — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jezeršek. — Za inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.